

'Ασ' Όλα

Τ
Ο
Ν
Ε
Ο
Ν
Ε
Τ
Ο
Ν

Π
Α
Ν
Ε
Υ
Δ
Α
Ι
Μ
Ο
Ν

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ

Ὅταν ἀκουσθῇ ὁ ἀσθενὴς κρότος τοῦ ὠρολογίου, ὁ ὁποῖος σημαίνει τὸ τελευταῖον δευτερόλεπτον μιᾶς νυκτός· ἔν ἔτος θὰ ἔχη κυλισθῆ εἰς τὸ παρελθόν καὶ θὰ μεταβληθῆ εἰς ἀνιμνησιν.

Ἐν ἔτος ἀκόμη, ὅπως τόσα ἄλλα ὅ' ἀκολουθήσῃ τὴν φορὰν τῆς ζωῆς καὶ θὰ προστεθῆ μικρά, ἀσήμαντος μονὰς εἰς τὴν ἀτέρμονα τοῦ Χρόνου συστοιχίαν, ἄτομον ἀπλοῦν πρὸ τοῦ πελωρίου ὄγκου τοῦ Σύμπαντος, σταγὼν μικροσκοπικῆ εἰς τὸν ἀχανῆ τοῦ Αἰωνίου ὠκεανόν.

Ἐν τούτοις τὸ ἔτος, τὸ ὁποῖον πρὸ τοῦ ἀτέρμονος μέλλοντος ἀποτελεῖ τὴν μικροσκοπικωτέραν μονάδα, τὸ δυσδιακριτώτερον σημεῖον, διὰ τὸν ἄνθρωπον, μικρὰν καὶ πεπερασμένην ὑπαρξίν, εἶναι ἔν τεμάχιον τῆς ζωῆς του, ἔν ἀρκετὰ μέγα καὶ ὄχι ἀπηλλαγμένον τρικυμιῶν πέλαγος.

Δι' αὐτὸ εἰς ἐκάστην ἀφιξίν του, εἰς ἐκάστην αὐτοῦ ἀνανέωσιν, ἀπὸ μυρία πλημμυρεῖ αἰσθήματα καὶ εἰς τὸ πνεῦμά του δινοῦνται αἰ ποικιλώτεραι σκέψεις.

Πρὸ τοῦ μέλλοντος, τὸ ὁποῖον μένει ζηλοτύπως ἀποκεκρυμμένον εἰς τ' ἀνθρώπινα ὄμματα, ἡ ψυχὴ σταματᾷ μίαν στιγμὴν καὶ προσπαθεῖ νὰ διεισδύσῃ εἰς τὸ ἄδυτον, οὐδὲν ὅμως κατορθώνει νὰ διακρίνῃ καὶ ἔν τῇ ἀβεβαιότητι, ἡ ὁποία τὴν ὑποδέχεται, οὐδὲν ἄλλο εὐρίσκει ὅπως τὴν συντροφεύσῃ, εἰμὴ τὸ θάρρος καὶ τὴν εὐχὴν.

Τὸ θάρρος, τὸ ὁποῖον συναπέφερον ἐκ τοῦ παρελθόντος καὶ τὸ ὁποῖον τώρα πρόκειται νὰ τὴν συνοδεύσῃ πιστὸν καὶ εἰς τὸν πρὸ αὐτῆς νέον ἀνοιγόμενον βίον τῆς.

* *

Ἄλλὰ τὸ θάρρος, τὸ ὁποῖον μᾶς εἶναι πάντοτε ἀπαραίτητος σύντροφος καὶ πολλάκις καλὴς ὁδηγός, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ μᾶς προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας πρὸ αὐτοῦ ἐπιζητούμεν, πρέπει νὰ εἶναι γέννημα ζωῆς ἀληθοῦς αὐτοσυναίσθησεως, προῖον ἐπιστημένης αὐτογνωσίας, ἢ τὸρροια μιᾶς σκέψεως.

Δυστυχῆς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος οἰστικεῖται εἰς τὸ στάδιον τοῦ βίου ἄνευ θάρρους, ἀλλὰ καὶ πολὺ δυστυχέστερος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος οἰστικεῖται μόνον ἐπ' αὐτοῦ.

Πῶς ὅμως θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐμβολιάσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς μὲ τὸ σωτήριον αὐτὸ θάρρος καὶ πῶς θὰ δυνηθῶμεν ὀπλισμένοι δι' αὐτοῦ ν' ἀκολουθήσωμεν τὴν νέαν περίοδον, τὴν ὁποίαν βλέπομεν νὰ ἐμφανίζεται ἔμπρὸς μας;

Πῶς θὰ κατορθώσωμεν νὰ ριφθῶμεν εἰς τὴν νέαν δίνην τοῦ βίου καὶ νὰ ἐξέλθωμεν αὐτῆς ὄχι περισσοτέρον συντετριμμένοι, ἀλλὰ τούναντίον ἐστεμμένοι νικηταί;

Εἰς τοῦτο θὰ μᾶς βοηθήσῃ πολὺ πολὺ τὸ παρελθὸν ἐξεταζόμενον ἐπὶ τῆς πεφωτισμένης κρίσεώς μας καὶ τῆς ἀδεκάστου ἐρεῖνης. Ἄν λοιπὸν θέλωμεν ν' ἀνατιέλλῃ εἰς ἡμᾶς μέλλον ὀριζὼν καὶ εὐελπί, ἂν ἐπιθυμῶμεν νὰ μὴ δοκιμάσωμεν τὰς θλίψεις, αἵτινες ἐδάμασαν τὴν

ψυχὴν μας καὶ νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν χαρὸν τῆς ἐπιτυχίως, ἔλθοιμεν καὶ ἀμερώσωμεν στιγμὰς τινος διανωγῆς διανοητικῆς δράσεως, ὅπως ἐξετάσωμεν τὴν ἀτομικὴν, τὴν κοινωνικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν μας ζωὴν. Ἄς ἀπευθύνωμεν εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς τὰ ἑξῆς τρία ἐρωτήματα:

α') τί ἐπρεπε νὰ γίνῃ; β') τί ἠδυνάμεθα νὰ κάμωμεν; καὶ γ') τί ἐκάμωμεν; Αἱ ἐρωτήσεις αὗται εἶναι εἰκόλοι δταν δίδονται· ἔν δυνάμεθα ὅμως νὰ εἴπωμεν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰς ἀπαντήσεις. Δι' αὐτὸ πρὸ παντός πρέπει νὰ εἴμεθα εἰς αὐτὸς εἰλικρινεῖς· δὲν πρόκειται νὰ ἀπατήσωμεν κανένα πρὸς ὄφελός μας, ἂν δὲ — ὡς δυστυχῶς πολλάκις συμβαίνει — ἀπατήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, οἱ μόνον, οἵτινες θὰ ἀποστῶμεν βαρυτατὰς τὰς συνεπειὰς τῆς τοιαύτης ἀπάτης, θὰ εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, ἡμεῖς καὶ τὰ οἰκτρότερα τῶν ναυαγίων. Πρὸ παντός λοιπὸν, ἐφοδιασθέντες μὲ τὴν μᾶλλον ἰσχυρὴν εἰλικρίνειαν, ἧς ἐξετιώσωμεν τὸ παρελθόν. Ἀνιχομεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, εἰς τὴν οἰκογένειάν μας, εἰς τὴν πατρίδα, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὸ ἔθνος. Αἱ σχέσεις μᾶς αἵται ἔχουσι δημιουργήσει καθήκοντα. Ἐξετελέσωμεν ταῦτα ἐξ ἰλοκλήρου; Ἐξετελέσωμεν μέρος αὐτῶν, ἢ μήπως φηγάπονοι καὶ διελοῖ ἐπαφήκαμεν εἰς ἄλλους τὴν ἐκτέλεσιν;

Ἄφου καταστρώσωμεν τὸν πῖνακα τοῦτον, ὡς ὁ ἔμπορος τὰ κατὰστικὰ του, ἧς ἔλθοιμεν εἰς τὸ ἀποτελέσματα τῆς δρασεώς μας ἢ τῆς ἀδρανείας μας ταύτης. Ἄς ἐξετάσωμεν κατὰ πόσον συνετελεσάμεν εἰς τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν τυχόν ἐδοκιμάσαμεν, καὶ κατὰ πόσον εἴμεθα ἔνοχοι τῶν ἀτυχημάτων, τὰ ὁποῖα ὑπέστημεν.

Αὐτὰ ὅλα ἀνήκουσιν εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀπερρήφθη καὶ τὰ πάντα. Ὑπολείπονται ἀκόμη πολλά, ὑπάρχουσι κλίματα ἔτι, τὰ ὁποῖα ἢ χθὲς κληροδοτεῖ εἰς τὴν αὐθροῦν. Ποῖα εἶναι ταῦτα, μὲ ποίας ἀρχὰς πρέπει ν' ἀναλάβωμεν τὴν ἐκτέλεσιν των καὶ εἶνα ὀφείλομεν νὰ προσοικειωθῶμεν ὡς σύμμαχον εἰς τὰς προσπάθειάς μας;

Ἄνωτέροι συνέστησα εἰλικρίνειαν. Εἶναι νομίζω καθήκον νὰ συστήσω καὶ κατὰ ἄλλο: Ἡ πολλὴ εἰλικρίνειαν εἶναι καὶ αὐτὴ ἐλιτισμοῦ, γεννᾷ τὸν ἀπελιτισμὸν καὶ τὴν ἀπαισιοδῆξιν. Ἄλλοίμονον, ἂν δοκιμάσωμεν τὰ δύο ταῦτα σκοτεινὰ συναίσματα· θὰ εἴμεθα οἱ ἀχρηστότεροι, ἢ κάλλιον, οἱ ἐπιβλαβέστεροι τῶν ἀνθρώπων· θὰ εἴμεθα κινούμενα πτώματα, περιφέροντα τὴν δυσσομίαν καὶ τὸ μῖσος πανταχοῦ καὶ μολύνοντα τὰ πάντα.

Ἄς ἐξετάσωμεν λοιπὸν μὲ πεφωτισμένην ἐρευναν καὶ μὲ μεμετρημένην εἰλικρίνειαν τὴν παρελθούσαν ἀτομικὴν καὶ ἐθνικὴν δράσιν μας, ἧς ἀποκομίσωμεν τ' ἀπαραίτητα μαθήματα ἐκ τοῦ παρελθόντος καὶ ὀπλισμένοι μὲ τὸ εὐγενὲς θάρρος, ἧς ριφθῶμεν εἰς τὸ μέλλον μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησιν νὰ δράσωμεν καὶ νὰ ὀφελῶμεν.

ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Τὴν προίαν τῆς 1ης Ἰανουαρίου, ἐνῶ ἀκόμη ὁ χειμερινὸς ἥλιος δὲν εἶχε ἀρχίσει νὰ φάτῃ τὰς ἀσθενεῖς αὐτοῦ ἀκτίνας, ἀποπειρωμένος εἰς τὸ ἐπανορθωτόν μου, κατηρχομένη με βῆμα ταχὺ μίαν ὁδὸν τῆς πόλεως. Ἐπιφοιτῶν ἐκ φιλικῆς οἰκίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐν ἡμίᾳ γνωρίζω καὶ οἰκείων εἶχομεν ἐορτάσει δι' ὀλονυκτίας τὴν Προτοχρονίαν.

Φύρων λοιπὸν τὸν κόπον καὶ τὴν αἰσιν εἰς τὸ σῶμα, αἵματα διαδέχονται πάντοτε τὴν πολυπορφὸν διαιτησίαν, κατέβαλλον καὶ τὰς τελευταίας προσπάθειαι τῶν νεύρων μου ὅπως βαδίζω συντόμως τὴν ἔρημον κατ' ἐκείνην τὴν ὄραν ὁδὸν, διὰ νὰ φθάσω ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον εἰς τὸ ταπεινὸν μου ἐνδιαίτημα, ἐνθα θὰ ἐδωρουν ἔμψυχον εὐτυχίαν, δυναμικὸν ν' ἀναπαύω ἐκ ὀλίγων ἀπὸ τοῦ θορυβίου. Τὸ ψῆχος, ἄλλως τε, ἦτο δομῶ καὶ ἡ ζωὴν, ἥτις τὴν προεραῖον εἶχε πᾶσι, ἐκαλύπτει τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ λευκοῦ αὐτῆς πέλλου, ἐνῶ, ἀπὸ τὸ ἄκρον τῶν στεγῶν ἐκέρμαντο διαφανεῖς καὶ χρυσαυτῆσαι σιλακτίαι, ὡς μόνον σιλόμα τῆς πόλεως. Διαρχομένη τὰς ὁδοῦς, συναγτῶν ὀλιγίστους διαβατοῦς, ὡς αἰετὸς διερχομένους πρὸ ἐμοῦ ταχέως, ἐκ δὲ τῶν οἰκείων, τῶν θερμομενῶν ὑπὸ τοῦ οἰκογενειακοῦ πυρὸς τῆς ἀγάπης, ἐξήρχοντο εὐκρινῶς αἱ ἐνδείξεις τῆς χαρῆς καὶ τοῦ ἐορτασίου θορυβίου, δι' οὗ πατηγυρίζεται ἡ πρώτη τοῦ ἔτους ἡμεῖς. Ἐντεῖθεν ἠμῶνται αἱ φασματικαὶ καὶ κλειδοκυμβαλοὶ τῶναι, ἀσπιδίζοντες τὰ βήματα τῶν χορευτῶν, ἐκείθεν δὲ τὸ ἄσμα εὐθυμῶν νέων, ἐρχομένων ὡς ἀναθεσις εἰς τὴν αἴθρην ἐκείνην τῆς ἔξου πολέως. Κατερχόμενος ὁμοῦ ἐν ἀποδηῇ, μὴ προσπαθεῖν οὐδαμῶς νὰ προσέξω εἰς ὅτι αἱ αἰσθησεις μου μοὶ ἐκομίζον, ἡμῖν ἀπαθείας, ἐκ τῆς κοπώσεως, πρὸς ὅτι ἤκουον ἢ ἔβλεπον.

Ἄλλ' ἐνῶ οὕτως ἐξηκολούθουν νὰ διασκελίζω τὴν ὁδὸν, αἴφνης βλεπῶ ἀνοιγόμενον πρὸ ἐμοῦ παραθεῖον, ὅπερ ἐλαμψαίωσεν τὴν μορφήν ἀγνωστοῦ μοι γυναικὸς· αὕτη ἐφαίνεται κρατούσα τι εἰς τὴν χεῖρα, τὸ ὁποῖον, ἀφ' οὗ ἔφερε πρῶτον παρὰ τὰ χεῖλη τῆς, ἀφῆκε νὰ πέσῃ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εὐθὺς ἐχάθη ἀπὸ τῶν τῶν παραπετασμάτων. Εἶδον τοῦτο ἐξ ἴσου ἀδιόφορος, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, ἀλλ' ὅταν διήλθον κατωθὲν τοῦ παραθύρου, χωρὶς νὰ παρατηρήσω, ἐπαύθη καί τι, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὅπερ ἰσὺ τὸ βῆμα τοῦ ποδὸς μου ἐβυθίσθη εἰς τὴν ἰλὸν τῆς τηχομένης χινοῦ. Ἔστρεψα τὸ βλέμμα καὶ εἶδον... Ἦτο εἰς ἡμεροδείκτης τοῦ 1911.

Εἰς τὴν ψυχὴν μου τότε, τὴν ἀφαιρηθεῖσαν ἀμέσως καὶ αἰφνιδίως, ὁ πτωχὸς ἐκεῖνος

ἡμεροδείκτης, τὸν ὁποῖον μία χεὶρ εἶχε εἶρει χεῖρα καὶ τοῦ ὁποῖον τὴν καταστροφὴν συνεπλήρωσεν ὁ ποῦς μου, ἐγέννησε σκέψεις καὶ αἰσθημάτων συμπαθείας καὶ ἐνῶ ἀπεμακρυνόμεν με τὸν ἴδιον χρόνον τοῦ βήματος, λύπη τ' εἶ καὶ συμπάθεια ἐκρυμάρχησεν ἐν ἐμοὶ πρὸς στιγμὴν, ἀλλ' οὐδαμῶς ἐσκήρθη ν' ἀνασῶρῶ τὸν ἡμεροδείκτην ἐκεῖνον... Τὸ ψῆχος ἦτο δομῶ καὶ εἶχον ἀνάγκην ἀμέσως ἀναπαύσεως.

Ἐφίθασα τέλος εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἐξηπλώθην κατακουρασμένος ἐπὶ ἔδρας με τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀτόνοις ἐστηριγμένους ἐπὶ ἐνός σημείου, οὐδὲν σκεπτόμενος καὶ οὐδὲν ἐπιθυμῶν νὰ σκεφθῶ, ἀλλ' ὅτε τὸ κουρασμένον βλέμμα μου ἀντικρυσθεῖ τὸν νέον τοῦ 1912 ἡμεροδείκτην, ὅστις με τὴν ποικιλίαν τῶν χρωμάτων του, τῶν φαιδρῶν καὶ χρυσοκοσμῆτων, ὑπερήφανος καὶ ἀγκώδης ἐκρέματο ἀνωθεν τοῦ γραμμοῦ μου, ἀφρόνως ἐχόμενος ἔτος εὐτυχῆς εἰς τὸν ἰδιοκτήτην του, ἀμέσως ἀνελογίσθη τὸν ἄλλον ἐκεῖνον ἡμεροδείκτην, ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐξουθενώμενος καὶ ἀχρηστος ἐκεῖτο εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ, καὶ συγχρόνως εἰς τὸ ἀπερρηγμένον πνεῦμά μου οἱ δύο αὐτοὶ ἡμεροδείκται, ὁ τοῦ δρόμου καὶ ὁ τοῦ γραμμοῦ μου, ζωογονοὶ θεοὶ ἤρχισαν νὰ μοὶ φασματίζωσι τὸ ἄσμα τοῦ Παρελθόντος καὶ τοῦ Μέλλοντος.

Καὶ εἶναι ὅντως ἡδὺν τὸ ἄσμα του, πάντοτε μὲν ἤχου ἐν τῇ ψυχῇ, ἀλλ' ἰδίως τὴν προσην ἡμέραν ἐκάστου νέου ἔτους. Ὅταν ὁ μικρὸς τοῦ ὀρολογίου δείκτης, ἀποσπόμενος ὑπὸ τῆς μεμετρημένης τῶν ἀδύων κινήσεως, μεταπηδῆσθ ἀπὸ τοῦ ἐνός μελανοῦ τοῦ λευκοῦ δίσκου σημῶν εἰς ἕτερον καὶ συγχρόνως σημαίνῃ τὸ δευτερολέπτον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς ἕν ἔτος, ὅπερ ἐκπνέει, ἀμέσως δὲ κατόπιν ἐν ἕτερον ἀνίσταται εἰς ἕν ἔτος, τὸ ὁποῖον ἀρχεται, τότε τὸ ἄσμα αὐτὸ τοῦ Παρελθόντος καὶ τοῦ Μέλλοντος, ὅπερ ἄλλοτε λεληθῆσθε ἔην ἐν τῇ ψυχῇ, λαμβάνει τὸν ἰσχυροτέρου αὐτοῦ τοῖον καὶ σκορπίζει εἰς αὐτὴν αἰσθημάτων ἡδέα καὶ ἐν τούτῳ θλίβερα, δι' ἃ ἀγνοεῖ τις ἀν' ἀρέτῃ νὰ λυπητῆ ἢ νὰ χαίρῃ ἢ νὰ πρώτη ἀμάρτερα.

Μετὰ τοῦ δευτερολέπτου ἐκεῖνου, ἀναβρῆται ἐν τῇ ψυχῇ ὀλόκληρος κόσμος παρελθόν, μία ζωὴ, ἥτις πλέον ἀπαλείθη μετ' αὐτοῦ.

Τόσα γεγονότα συνδεδεμένα τισσῶν στενωῶς μετὰ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, τόσαι σκηναὶ καὶ μεταπτώσεις τῷ βίῳ με τὸν κτίπον αὐτὸν τοῦ δευτερολέπτου μεταπηδῶσιν εἰς τὸν ἄκταν τῶν παρελθόντος, προσθέτοντα καὶ μίαν σταγόνα ἐν αὐτῷ, συναποκομίζοντα δὲ καὶ ἐν τμήμα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Καὶ ἐνῶ αἰσθανόμεθα ὅτι ὁ βίος ἐνός ἔτους ἐκινέοντος χωρίζεται ἀφ' ἡμῶν με τὸ ταχὺ τοῦ χρόνου βῆμα, ἐνῶ βλέπομεν ὅτι ἀποχωρετῶμεν ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν ζωὴν, ἣν διήλθομεν χθές, τὴν πεπαισμένην ἴδη διὰ τῆς μίγους καὶ θελκτικῆς κίνεως τῆς ἀναμνήσεως καὶ περιβεβλημένην διὰ τοῦ φωτοβολοῦ αὐτῆς πέλλου, καί τι κενὸν δημιουργεῖται ἐν τῇ ψυχῇ, ἥτις ποθεῖ νὰ συγκρατήσῃ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀνεπιστρέφεται ἐκφεύγει, διὰ τι αὕτη ἀγάπη τὸ παρελθόν, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶς ἴσκει σημεῖα τινα εἰς ἃ δύναται νὰ ἀνασπασθῇ, τὸ ἀγ' ἀπὸ διότι τὸ ἐγνώρισεν καὶ ἴπην βλέψη τοῦ ἀπομακρυνόμενον αὐτῆς, τὸ θλίβετον τοῦ ἀποχωρισμοῦ αἰσθημα γεννᾶται ἐν αὐτῇ... ἀλλὰ δὲν διαμένει ἐπὶ πολὺ.

Ὁ ἦχος τοῦ ἕτερου δευτερολέπτου ἀκούεται καὶ ἐν ταῦτ' ἡμῶν εἰσβάλλουσιν εἰς τὴν ψυχὴν αἰσθημάτων. Ὁ ἡμῶν ἐκεῖνος κρότος, ὅστις διανοίγει τὴν ὁδὸν εἰς τὸ νέον ἔτος, φέρει πρὸ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς τὸ μέλλον ἱστολισμένον με τὰ ὀρατότερα χρώματα, με τὰς λιμυροτέρας ἐλπίδας καὶ με τοὺς διαπύρους πόθους ἡμῶν, ὡν τὴν ἐκπλήρωσιν ὑπόσχεται ὑπὸ τὴν συγκέντρωσιν δὲ ταυτην τῶν ἐλπίδων τοῦ μέλλοντος τοῦ διαφανομένου πρὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ψυχὴ μειδιᾷ ἐξ εὐαρεσκείας καὶ χαίρει ὡς τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον λικνίζομενον ὑπὸ τοῦ θωπευτικοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἀσματος ἀκουσίως ἴσως ἐν τῷ ἔργῳ του διατελλεῖ τὰ χεῖλη ἀνιερνόμενον.

Τοιοῦτο λοιπὸν εἶναι τὸ ἄσμα τοῦ Παρελθόντος καὶ τοῦ Μέλλοντος, τοιαῦτα δὲ πλάθηματα δοκιμαίει ἡ ἀνθρωπίνη ψυχή, ἥτις ἐπὶ τῷ Νέῳ ἔτει ἀποχωρετῶσιν ἕνος καὶ ἀποδέχεται ἀφ' ἕτερου. Παρομοίον τι εἰς τὴν ἡσάμενο καὶ ἡ μορφή ἐκείνη τοῦ παραθύρου, ἥτις μετὰ συμπαθείας ἀπέσπασεν καὶ ἀπέσπασεν τὸν παλαιὸν ἡμεροδείκτην, ἐνῶ μετὰ χαρῆς καὶ ἐλπίδων θὰ ἀνήστα τὸν νέον. Ἡ διπλή αἴθη συμφωνία τῆς ἀναμνήσεως καὶ τῆς ἐλπίδος εἴτερο ποτὲ τὴν στιγμὴν ταύτην κοινῶς ἀρατοτέρας τῶν ὁδῶν ἀνολόγητος βεβαίως τῶν πόθων καὶ τῶν προθέων ἐκάστου.

Ἡμεῖς ἐπὶ ταῦτοις, μετέχοντες τῆς γενεῆς συγκινήσεως καὶ χαίροντες ἐν ταῦτ', ἐκφορῶμεν τὴν εὐχὴν ὅπως ἡ νέα αὕτη χρονικὴ περίοδος, ἥτις ἀνοίγεται πρὸ ἡμῶν, πληρώσῃ πάντων τοὺς εὐγενεῖς πόθους καὶ ομορφίαν ἀφειδώως τὰ ἀγαθὰ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, ὥστε ὅταν καὶ τὸ ἔτος τοῦτο μεταπηδῆσθ εἰς τοὺς κόσμους τοῦ Παρελθόντος, νὰ καταλάβῃ ἐν τῇ ψυχῇ μας καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὴν καλλιτέραν ἐπὶ προσδοκίαν καὶ ἡμερώσει θεῖον.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

ΣΤΟ ΧΕΙΜΑΔΙ

Είχα τελειώσει τα μαθήματά μου κι έμεινα στο χωριό μου. Δεν είχα πλεία καμιά φροντίδα, ούτε τί να μελετήσω, για να παρουσιάσω άσπροπρόσωπος στους δασκάλους μου, ούτε τί δουλειά να κάνω για να βγάλω το ψωμί μου, το καθημερινό, γιατί είχα το σπίτι μου κι έθροφε και ξένους ακόμα. Χρόνια λοιπόν τον καιρό μου σε περιπάτους μέσα στα χωράφια, στ' άμπέλια και στα περιχώρα, στο ψάρεμα μέσα στο ποτάμι, που διάβαινε κάτω από το χωριό μου, και στο κνηγι, στ' αντικρινά λόγια. Μ' είχε πιάσει μιιά τέτοια αποστροφή για τα γράμματα, ποσ' δεν ήθελα να έρω καθόλου από βιβλία, χαρτί, πένα και μελάνη. Τα είχα αποστραφή τόσο πολύ, άφόντας βγήκα από το σχολείο, ώστε μ' έπιανε φρίκη στα σωστά, άμα έβλεπα πράγματα, που μου θύμιζαν το διάβασμα ή το γράψιμο, κι' όταν κλωσκέφτομον, άπορούσα σε τί θα μου χρησίμευαν τα γράμματα, άν είχαν έτσι να μην πιάσω ποτέ βιβλίο και πένα στην ζωή μου.

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς εκείνης της χρονιάς έμεινον στο χειμάδι μου, γιατί είχε άρχισει ο γένος των προβάτων σεκαριές την ήμέρα. Νόμισα άναγκαίο να μείνω όλη την ήμέρα στο χειμάδι, μ' έναν σκοπό: να τηράω τες γεννημένες προβατίνες, που έβροσκαν μέσα σ' ένα κριθάρι, και μ' έναν άλλο: να μπορέσω να σκοτώσω κανέναν άητό, γιατί εκεί κοντά είναι ένα φορτίμι γονδρό κι' ή μυρουδιά του θα τραβούσε κολλά άρνεα.

Κατά το δαιλινό έπιανε μιιά φοβερή βροχή. Νόμιζε κανείς ότι ο ουρανός είχε γείνη ένας μεγάλος καταρράκτης. Τα άρνεα και τ' άλλα πετούμενα πιάστηκαν άνεπάνεχα από τ' άγριοκαιρί, εκεί που κινήγοσαν, κι' εκεί που βοσκούσαν, κι' έτρεχαν κοπαδιαστά προς τ' αντικρινά βουνα, όπου είχαν τες φωλιές τους, αλλά τα βαριά κοράκια, έπειδή δεν βαστούσαν, φαίνεται, να γυρίσουν στις φωλιές τους, μαζεύτηκαν στα κλωνάρια των χιλιόχρονων πουρναριών, που είναι γύρα-γύρα στο χειμάδι μας και κρακράκιζαν με μεγάλο άλλαλαγμό, σαν να κιντώνταν από μεγάλο κακό.

Θά ήταν ακόμα δυο άρες μέρα, αλλά το σκοτάδι ήταν τόσο πυκνό, που νόμιζε κανείς ότι είχε βασιλέψει ο ήλιος.

Κι' αυτό ακόμα το κοπάδι γελόστησε από το πρόσοφο σκοτάδι, άν κι' οι πιστικοί προσπιθούσαν να το μπόδισουν, κι' έτρεξε στο χειμάδι βελάζοντας «μπάαα, μπάαα, μπάαα», ένφ από πίσω, πολύ μακριά, έρχονταν οι πιστικοί λυγανιασμένοι μαζί με τις τέσσαρα σκυλιά. Ήταν χλωσιμός κόσμος, ήταν χλωσιμός Κυρίου εκείνη ή ώρα. Νόμιζε κανείς ότι θάλλουσε ή γη, σαν ένας βίβλος ζάχαρη, από την κολλή βροχή, κι' όλα της τα χιμάτα θα πήγαιναν στα ποτάμια και στην θάλασσα. Οι πιστικοί άρχισαν να σπειροκοιτώνται από τον φόβο τους και παρακαλούσαν τον θεό να τους σώσει απ' εκείνο διοσημιό, τα πρόβατα βελάζαν και τα σκυλιά σύρλιώνταν, κι' εγώ, άν κι' έμεινον σε θέση να μην παρεξηγήσω καθόλου εκείνη την θιέλλα, άρχισα όμως να στενοχωριόμμαι, και να φοβούμαι κανένα άναποδογύρισμα των φυσικών νόμων, κανένα δεύτερον κατακλισμό, και σκέφταμον να πιάσω τον συντομώτερο δρόμο για τ' αντικρινά βουνα.

Ο ποταμός, άν και δεν ήταν μακρύτερα από τριακόσια μέτρα, δεν φαίνονταν καθόλου, άλλ' άκούονταν να βουί η σαν μυριόστομο θεριό. Διόχνοντας με την λογική της έπιστήμης τον φόβο, μου έρχονταν όρεξη να κατιπώ στους όχτους του ποταμού για να θιματώσω την φοβερή μεγαλοπρέπεια, αλλά δεν μ' άφινε ή βροχή. Σ' αυτή άπ'νοω την σκέψη άκουσα τον τοιέλιγκ να φωνάζη στο πιστικούδι:

— Να πώς γάλι-γάλι (εκακολούθησε ο τοιέλιγκας) κι' άν βραχής πολύ, σε κουλουριάζω με την κάπτα μου! Μιό χαψιά άνθρωπος είσ' έσύ! Τι να κάνω εγώ, άν βραχά, που είμαι μεγάλος και δεν με χωράει ή κάπτα σου, κι' απέ σύ...!

— Νά πώς γάλι-γάλι (εκακολούθησε ο τοιέλιγκας) κι' άν βραχής πολύ, σε κουλουριάζω με την κάπτα μου! Μιό χαψιά άνθρωπος είσ' έσύ! Τι να κάνω εγώ, άν βραχά, που είμαι μεγάλος και δεν με χωράει ή κάπτα σου, κι' απέ σύ...!

Κίνησε το καιμένο το παιδί να πάη, αλλά σε κάθε πατημασιά του κι' έπεφτε «μπρόφι» καταγής. Το λυπήθηκα και το γύρισα πίσω, και διάταξα τον δεύτερο πιστικό να πη για ψωμί, και να είπη στο σπίτι ότι θα κοιμώμον στο χειμάδι, κι' ότι το πρωί θάβγαίνα όλόσιμα στην έκκλησιά με τον πρώτο σήμαντρο.

Τα να κοιμάται κανείς στα πρόβατα και να πηγαινή ύστερα ίσια στην έκκλησιά, χωρίς να μπαίνει σε σπίτι, τώνον θεάρεστο πράγμα. Ο άνθρωπος, που κοιμάται στα πρόβατα νομίζεται ότι είναι μακριά από την έπιρροή του Διαβόλου και δεν μπορεί να διασηθίη κακό, ένφ εκείνος που κοιμάται στα γίδια θεωρείται ότι έρχεται σε συνάφεια με τον Έξαπαδώ, που γίνεται πολύ συχνά γίδα και πειράζει τον κόσμο. Το να κοιμηθώ όμως στο χειμάδι το άποφάσισα προπάντων γιατί ή παραμονή της Πρωτοχρονιάς, σ' έμας εκεί πέρα δεν έχει καμιά-καμιά έπισημότητα, άλλ' είναι σαν όλες τες άλλες βραδυές.

Δεν πέρασε πολλή ώρα και να σου γυρίζει με τα χέρια άδεια ο πιστικός, που πήγε για το ψωμί.

— Πούναι το ψωμί, ώρέ;
Του λέγω.
— Πάη ή λειάσα! (μου είπε ξεκαρδα, ένφ ή βροχή έτρεχε σιουράρα από πάνω του). Την πήρε! Κι' έκανε μιιά σχετική χειρονομία, για να μου δείξη να καταλάβω παραστατικώτερα την τύχη τη λειάσας.

Λειάσα λέγεται το πλεχτό γεφύρι, που ένωσε το μέρος που βρισκονταν το χειμάδι με το χωριό. Το ποτάμι, που πέρασε κάτωθε της τον χειμώνα γίνεται θεριό τρομερό, κάθε φορά, που βρέχει πολύ, κι' ο λόγος: «Πάη ή λειάσα» δηλοΰσε ότι το ποτάμι είχε πλημμυρήσει και παρασύρει το πλεχτό γεφύρι κι' ένεκα απ' αυτό για δυο τρεις μέρες θα είμαστε άποκλεισμένοι από το χωριό. Το πνίξιμο του πλεχτού γεφυριού δεν μ' έγνοιαζε καθόλου, γιατί οι χωριανοί σε μιιά μέρα θάπλευχαν καινούργιο γεφύρι, χωρίς κανένα έξοδο, έπειδή όλα τα έλικα του θάβγαίναν από τον λόγγο μας, αλλά το μόνο, που μου σκότιζε τον νοΰ είναι πως να περάσωμε την βραδυά χωρίς ψωμί. Είχαμε γάλα άδολο, κουλίστρα άφράτη, τυρί καλό, αλλά χωρίς ψωμί. Το ψωμί είναι ή ψυχή του τραπέζιου!

Την στιγμή, που έκανα αυτή την σκέψη του ψωμιού, πέρασε από τον νοΰ μου ή εικόνα της μάννας μου με ψωμί στα χέρια, κι' άμέσως μου ήρθε ή ιδέα ότι αυτή θα σκέφτονταν την κακοκαιρία, το πνίξιμο της λειάσας, τον άποκλεισμό και τα λοιπά και θάκανε κάθε τρόπο να στείλη ψωμί και προσφάγι. Έν τή άμα λοιπόν διατάζω πάλι τον ίδιο πιστικό να πάη στο λειασοτόπι και να περιμένη εκεί να του ρίξουν από πέρα το ψωμί.

Στην διαταγή μου ξεκίνησε πάλι ο πιστικός ξεκαρδα και πριν περάση πολύ ώρα να σου και γυρίζει καταφορτωμένος ζώοτροφίες, που του είχε πετάξει από την άλλη άκρη του ποταμιού μαζί με το σακκούλι ο άηρησης του σπιτιού.

Εύχαριστήθηκα πολύ, κι' έπειδή είχε γυριώσει στα καλά, μπήκα στην άνθρωποκαλίβα και κάθησα σταυροπόδι κοντά στην φωτιά, που είχε έτοιμασμένη ο γεροπιστικός, ο τοιέλιγκας.

Η άνθροποκάλυβα, ξερέστε, είναι εκείνη ή καλύτερα του χειμαδιού, που κάθονται και κοιμούνται οι πιστικοί.

Η κακοκαιρία μολαταιΰτα εξακολούθησε. Η καιμένη ή γη, νόμιζες ότι έπλετε άπάνω στα νερα σαν καράβι. Καμιά φορά όμως έρχονταν και τέτοιες φοβερές πνοές του νότου, που νομίζαμε ότι θα σήκωναν στον άγέρα χειμάδι, κοπάδι κι' άνθρωπος. Γι' ή κι' ουρανός είχαν πιαστή μαλλιά-μαλλιά, χωρίς πόνο και λύπη και κάθε φορά, που θέριενε ο σάλος, ο γεροπιστικός έκανε τον σταιρό του, λέγοντας:

— Γλώσ' μας, θε μου!
Βλέποντας στα ύστερνά ο γεροπιστικός ότι το άγριοκαιρί δεν έπαυε, πήρε τον βοηθό του—αυτόν, που μ'άς είχε φέρει το ψωμί—και το πιστικούδι, και πήγαν να κόψουν κλαρί για τα πρόβατα, κι' είπε στον άλλον τον πιστικό να βγίη να παρακντυξη τ' αύλακια, που ήταν όλόγυρα από τ' άπάνω μέρος του μαντριού. Ο πιστικός πήρε μιιά δαύλα άναμμένη και βγήκε έξω για αήτην την δουλειά, κι' άγέ πνιόθησε παραστώς κι' άφαιρέθηκα.

Τότε ήρθε και κάθησε στον νοΰ μου όλόκαιρο το Έτος, που τελείονε εκείνη την ήμέρα, και δεν άφινε πίσω του ακόμα παρά λίγες μαύρες ώρες, σαν μαύρη μικρή ούρα. Το λυπήθηκα με την καρδιά μου, που πήγαινε να θασπτή μέσα στον άπεραντον άκσανόν των Περουμένων. Το λυπήθηκα προπάντων, γιατί αυτό το έτος μ' έγλύτωσε από τα νύχια του σχολειού, κι' ένωισα στην καρδιά μου μιιά βαρεία μελαγχολία. Μου φαίνονταν ότι βρισκομον μπροστά σ' ευεργέτη μου, που ψυχρογαγοΰσε. Χίλιες εικόνες γελαστές, χαρωπές, διαφανες, χρυσόνυτες, σαν άγέρι μαγιατικό, που φουάει πριν άνατείλη ο ήλιος, περνούσαν από μπροστά μου, και ένφ έτρεχα με τον νοΰ μου κατόπι του, καθάλλα στον αήθερα, σαν σκιά, που κνηγάει οικιές, μπήκαν οι πιστικοί με τα κοφιερά τους και μου χάλασαν την όραία μου φαντασμαγορία. Κυτιάζοντας τον γεροπιστικό, του είπα:

— Έ! γέροντά μου, τί λές; Καθόμεστε άπόψε ως τα μεσάνυχτα για να ίδιόθμε πως φεύγει ο ένας ο Χρόνος και πως μπαίνει ο άλλος;

— Εγώ, παιδί μου, (μου άπολογήθηκε ο γέρος) είμαι έβδωμήντα πέντε χρονών άνθρωπος, π' και τα εξήντα πέντε τα πέρασα πιστικός. Έχω περτίτο από πενήντα χρόνια τώρα τοιέλιγκας στο σπίτι σου... Ξέρεις τί θα είπη πενήντα χρόνια τοιέλιγκας; Ζωή άκέρια! Είχα άπορημένα τα μαλλιά μου όταν γεννήθηκα έσύ! Έ! τα έρημα τα χρόνια, πως φορτάνονται άπάνω μας, χωρίς να τα καταλαβαίνουμε! Μ'άς κ'ίπτουν τριχα-τριχα την λεβαντιά μας, μ'άς άσπρίουν τα μαλλιά, μ'άς ζαρόνουν, μ'άς βγάζουν σε ντια, μ'άς θιμπόνουν τα μάτια, μ'άς βουλλόνουν, αήσ, μ'άς σκομπόνουν το κορμί κι'... άς το είπω κι' αυτό! μ'άς κιναντοΰν μιιά ζώα! Τα ζώα έχουν τέσσαρα ποδάρια κι' έμεις οι γερόντοι τρία!... Έσύ καλότυχος είσαι παιδί ακόμα... άλλ' εγώ γέροισα, πάη βασιλέμα!... Έγώ... άφόντας κάνω αυτό το έργο της κλίτας, δεν βρεθήκα ποτέ με το μάτια κλεισμένα την στιγμή, που ο ένας Χρόνος φεύγει, δίνοντας τα κλειδιά στον άλλον, π'όρχεται να κάτση στην θέση του! Ά! είναι άμορφο πράγμα, παιδί μου, να βλέπης τα δυο τα Χρόνια πιασμένα χέρι με χέρι. Γίνεται ένας κλωνισμός στην Πλάση, άκούεται ένα βαθυνού-βαθύ βουητό, που πρέπει τάχης πολύ έλαφρό αήτι για να το καταλάβης. Δεν είναι μακρό πράγμα ν'όρχεται ένας άλλος να σου παίρνη τα κλειδιά του Κόσμου από το χέρι, σαν καλύτερα ν'όρθη άπόψε ένας άλλος και να μ'άς πη:

— Φευγάτε από το χειμάδι να μ'άω εγώ!
Είδες τί πόλεμος γίνεται έξω; Τι νομίζεις είναι αυτή ή νεροποντή, αυτό το στοιχειοπάλεμα; Τι άλλο είναι παρά πόλεμος άνάμεσα του ενός Χρόνου και του άλλονού. Ήθελε ακόμα να κυριένη ο Άντιχριστος. Ήθελε ακόμα να χύση αίμα άνθρωπινο. Άλλ' όσο κι' άν έκανε, όσο κι' άν κάνη ακόμα ως τα μεσάνυχτα γκρεμίζεται και πάει!...

Έτσι λοιπόν, άφοΰ είπαμε κι' άλλα κάμποσα με τον γέρο, ο δεύτερος πιστικός παράθεσε το φαγητό ψηλά σ' ένα σεκαρνάκι, κι' άρχισαμε να τρώμε άφράτη κουλίστρα.

Κουλίστρα λέγεται το πρωτόγαλο της γίδας ή της προβατίνας εϰθής που γεννήση, κι' είναι το ναστιμώτερο και το γλυκώτερο γάλα απ' όλα τα γάλατα, κι' απ' όλα τα φαγητά, που γίνονται από το εύλογημένο το γάλα.

Όταν τελειώσαμε το φαγι, άρχισαμε πάλι τες όμιλιες, για να βαστάξωμε ως τα μεσάνυχτα άγρυπνοι, άλλ' ο γεροπιστικός, βλέποντας διείχαμε πολλές ώρες ως τα μεσάνυχτα, και θα μ'άς κυριέσε ο ύπνος, που άρχισε να μ'άς πολιορκάη τα βλέφαρα, πήρε τον γλυκώφωνο τον ταμπούρα του, κι' άρχισε να τον κοπιζή «ντίγγ ντίγγ» και «ντοίγγ-ντοίγγ» κι' άφοΰ τον κλωκούρτισε, άρχισε να τραγουδάη και να συνοδείη το τραγούδιμά του με τον ταμπούρα με δύναμη και με γλύκα άφρατη:

— Το μάθαν κι' γενήσε στοΰ Φώτου τα χειμάδια;

— Μπήκανε κλέφτες στα μαντριά και πήραν τα κοπάδια,

• Πήραν πρατίνες με τ' άρνια, γίδες με τα κατόικια,

• Πήραν τον Νιάγγροτον παχύ, τον Μπέλο το συρτάρι

• Πήραν τη Στεροκαλέσια με το λαμπρό κουνδούνι,

• Δώδεκα χρόνια το λαλέ κι' άρνι δεν είχε κάνει.

Το τραγούδι αυτό με συγκίνησε κι' έπειδή το

1. Ήταν τότε ο ρωσοτουρκικός πόλεμος.

τραγουδούσε καλά ὁ γεροπιστικός κι' ἐπειδὴ τὸ πηγαίνε γλυκά μὲ τὸν ταμπουρά, ἀλλὰ τὸ πλειότερο γιατί ἀναφέρονταν σὲ μιὰ καταστροφή τῶν κοπαδιῶν τοῦ παρατραπιάτπου μου, ποῦ μᾶς τὰ πήραν ὅλα τὴν ἡμέρα τοῦ Βαγγελισμοῦ οἱ Τουρκοτσιάμινδες, καὶ χόρια ἀπ' αὐτὰ σκοτώθηκαν καὶ δεκαπέντε ἀδερφοζάδερφα τοῦ Σπιτοῦ μᾶς καὶ καμμιά εἰκοσαργιά ἀπὸ τοὺς ἄρπαγες. Τὸ τραγοῦδι αὐτὸ σημεῖονε καὶ μνημονεῖ τὸ τέλος τῆς μεγάλης δόξας τῶν κοπαδιῶν τοῦ παρατραπιάτπου μου τοῦ Φάτου, ποῦ εἶχε ὡς πέντε χιλιάδες γυδοπρόβατα καὶ πλειότερα.

Ἡ ἦρα εἶταν 11 1/2, κι' ἡ φωνὴ τοῦ γέρου, σγαλιὴ καὶ γλυκεῖα, σμίγονταν ἀδερφικὰ μὲ τὴν λυγερὴ φωνὴ τοῦ ὠρολόχου ταμπουρά σὰν δυὸ πολυαγαπημένα στόματα, ποῦ σμίγονται μὲ πόνο γιὰ νὰ δώσουν τὸ χαρμόσυνο φίλημα τῆς Ἄγλης! Ἐξω τὰ στοιχεῖα ἀρχισαν νὰ κοπάξουν καὶ νὰ συμπυκνώνονται καὶ ν' ἀνακοιχθῶν ὁ Οὐρανὸς μὲ τὴν Γῆ. Τὸ τραγοῦδι τελειώσε κι' ὁ γέρος ἀπέθεκε τὸν ταμπουρά, λέγοντάς μου:

—Θέλει πολὺ ἀκόμα ὡς τὸ ζύγισμα τῆς νύχτας:
— Μισὴ ὥρα ἀκόμη...
Τοῦ ἀπάντησα.

— Ἀυά! Τότε ἂς καθήσουμε καρποῖσι! Σιωπητῆ, ὡς πον νὰ περάσῃ αὐτὴ ἡ μισὴ ὥρα! Σιωπητῆ!

Κι' ἔβαλε τὰ δάχτυλό του ὀρθό, κάτω ἀπὸ τὴν μύτη του, στὴν χωρίστρα τῶν ἀσπρων μουσικιῶν του. Ὡς πον νὰ περάσῃ αὐτὴ ἡ μισὴ ὥρα μοῦ φάνηκε χρόνος ἀκαίριος. Εἶχα τὸ ὠρολόγι μου ἀπάνω στὸ σκαμνάκι, ποῦ φρενίζονταν ἀπὸ τὴν ὁμορφὴ φλόγα τῆς ἐστίας, καὶ τὴν στιγμὴ, ποῦ πάτησε ὁ λεπτοδείχτης ἀπάνω στὸν ὠροδείχτη κι' ἔκαναν κι' οἱ δυὸ μαζί μιὰ γραμμὴ μοναχὴ ἀπάνω στὸν ἀριθμὸ XII τοῦ ὠρολογιοῦ, μοῦ φάνηκε ὅτι εἶδα μπροστά μου ὀλοφάνερονς τοὺς δυὸ Χρόνους, σὰν δυὸ γερόντους ἑκατόχρονους, μ' ἄστρα καὶ μοκροὰ γένεια καὶ μαλλιά, κι' ἀκουμποῦσαν ὁ καθένας τοὺς σ' ἓνα χοντρογραβίδι. Τοὺς εἶδα ν' ἀνταμώνονται μέσα σ' ἓνα θεῶρατο παλάτι, τὴν στιγμὴ, ποῦ ἄφινε ὁ ἓνας τὸν θρόνον, ποῦ κάθονται καὶ τὸν ἔπιανε ὁ ἄλλος, ποῦ ἀνέβηκε τὰ σκυλοπάτια. Τὴν στιγμὴ, ποῦ ὁ καινούργιος Χρόνος κάθησε στὸν ὑτέρωφλο θρόνον, ὁ παλιὸς ἀρχισε νὰ καταβαίνει τὰ σκυλιδία ἀπὸ τὴν πίσω τὴν μεριά καὶ γένηκε ἀμέσως ἀφαντὰς. Σωστὴ ζωντανὴ εἰκόνα, φασμαμένη μὲ τὰ καλύτερα καὶ τὰ φρενικότερα χρῶματα τοῦ καλύτερου Παρσιῆλ τοῦ Κόσμου.

— Καλὴ χρονιά, γέροντα!
Φώναζε καί, χωρὶς νὰ γνωρίζω γιατί, χτυποῦσε «τικ-τάκ» ἡ καρδιά μου.
— Ζύγιασε ἡ Νύχτα;
Μὲ ρώτησε.
— Ζύγιασε! Βρίσκειται ψηλά στὴν οὐρανὸν.

— Ἐ! καλὴ χρονιά μᾶς τὸ λοιπὸν (εἶπε κι' ὁ γεροπιστικός). Νὰ χιλιάσῃ καὶ νὰ μυριάσῃ τὸ κοπάδι μᾶς, σερκὰ παιδιὰ καὶ θηλυκὰ ἀρνιά καὶ κατσίκια, χαρῶμενος ὁ τρισκατάρτος ὁ λύκος, καὶ μακρὰ ἀπὸ μᾶς κι' ἀπὸ τὰ σύνορά μᾶς παρμάρα, ἀβδέλλα, ψώρα, ἀλλογιὰ, ἀγολήτα καὶ κάθε ἄλλο κακὸ.

Καὶ παίρνοντας ἀπὸ τὸ πίσω του ἓνα κλαδί πουρνარიσιο, ἔκανε τρεῖς φορές τὸν σταυρὸ του, τῆβαλε ψηλά στὴν φλόγα τῆς φωτιάς. Ἡ ἀνθρωποκαλύβα ἔφεξε πλειότερο. Βάλουμε ἀμέσως κι' ἐμεῖς οἱ ἄλλοι στὴν φωτιά ἀπὸ ἓνα κλαδί πουρνარიσιο, λέγοντας εἰς ἴδιες εὐχές τοῦ γέρου. Ἐκεῖνος σὰν νὰ εἶχε λησμονήσει κατὶ, ἔκανε πάλι τὸν σταυρὸ του κι' εἶπε μιὰ μυριαπόθητὴ εὐχή...

Σιωπάσαμε γιὰ τέσσαρα-πέντε λεπτὸ τῆς ὥρας κι' ὅλοι ἤμαστε σὰν βουβοί. Μᾶς εἶχε κυριέψῃ μιὰ μεγάλῃ μελαγχολία. Ἐκεῖνη τὴν στιγμὴ εἶχαμε γεράσει ὅλοι κατὰ ἓναν χρόνον κι' εἶχαμε προχωρήσει κατὰ ἓνα ἀκόμη σταθμὸ πρὸς τὸν τάφο!
— Τὰ κολούρια!

Εἶπε ὁ γεροτσιέλιγας στοὺς ἄλλους πιστικούς. Οἱ πιστικοὶ σηκώθησαν πήσαν καμμιά σαρανταομά-πεννηταριά κουλούρια σιταρένια, ποῦ εἶχαν στείλει ἀπὸ τὸ σπίτι τὰ Χριστούγεννα, κι' εἶταν περασμένα καὶ κρεμασμένα στὴν ἀστράχα τῆς ἀνθρωποκαλύβας, καὶ βγήκαμε ὅλοι ἔξω καὶ τὰ περάσαμε στὰ κέρατα τῶν κρεμιῶν καὶ σὲ τρεῖς-τέσσαρες προβυτινὲς μὲ κέρατα. Γυρίζοντας πάλι

στὴν ἀνθρωποκαλύβα ξαναβάλαμε στὴν φωτιά ἀπὸ ἓνα κλαδί πουρνარიσιο ὁ καθένας, καὶ ξαναψάμαμε τὲς ἴδιες εὐχές:

— «Καλὴ χρονιά μᾶς, νὰ χιλιάσῃ καὶ νὰ μυριάσῃ τὸ κοπάδι μᾶς, σερκὰ παιδιὰ καὶ θηλυκὰ ἀρνιά καὶ κατσίκια, χαρῶμενος καὶ τρισκατάρτος ὁ λύκος, καὶ μακρὰ ἀπὸ μᾶς κι' ἀπὸ τὰ σύνορά μᾶς παρμάρα, ἀβδέλλα, ψώρα, ἀλλογιὰ, ἀγολήτα καὶ κάθε ἄλλο κακὸ. Χρόνια μᾶς πολλὰ. Ἀμήν!»

X. ΚΡΗΣΤΟΒΗΣΙΑΝΣ

Ο ΑΗΤΗΤΟΣ

Κύλα στοῦ Χάους τὸ βυθὸ
Τὰ λατρευτὰ μᾶς χρόνια,
Ὡ Χρόνε ἀνεχόρταγε,
Μὲ λύσσα μὲ ὀρμή.
Καὶ σὺ, κακοδργε Θάνατε,
Βασίλευε αἰώνια
Καὶ πνίγε καὶ κοιμάτιαζε
Τὴ δόλια μᾶς Ζωή.

Φαρμακωμένοι δῆμιτοι,
Μιανῆς ἀγνώστου Μοίρας,
Μαδάται τῶν Ἐρωτῶν μᾶς
Τὰ ὀλόχροσα φτερά
Καὶ τοῦ Ταρτάρου ἀνοίγετε
Τὰς δακρυβρέκτους θύρας
Καὶ θύβετέ μᾶς Ὀνειρα
Κ' Ἐλπίδες καὶ Χαρά.

Μεθάτε ὡσάν κροκόδειλοι
Σὲ ποταμοὺς αἱμάτων,
Πετᾶτε ὡσάν Ἀρπυιαῖς
Στὰ σκάτη τῆς Νυκτός.
Ὅ, τι κιὰν κάμειτε, μορφαῖς
Φθοροποιῶν Τερμάτων,
Ποτέ δὲν θὰ νικήσετε
Κάτι, ποῦ κλεισθῆμε ἐντός.

Καὶ μὲσ' ἀπ' τὴν ἀπέραντη
Σπηλιά, ποῦ κατοικεῖτε,
Καὶ σὲ κοκκίλων κορυφαῖς
Θροναῖζεσθε κ' οἱ δυὸ,
Ἀνίσως ξεπροβάλλοντας
Λιθεροδρόμο ἰδίητε
Κάτι, ποῦ λάμπῃ ἀνέσπερη
Σκορπάει στὸν οὐρανό.

Καὶ σὰν ἀετὸς χρυσόλαιμος
Τὴ ὕψη ἀστραποσχίζει,
Κ' ἡ Δόξα γυλανόφρετη
Μαζὶ του ροβαλεῖ.
Κλίνετε γόνυ, κλίνετε,
Κανεὶς δὲν τὸν φοβίζει
Ποῦ σκλάβους σὰς κρατεῖ,
Εἶνε τοῦ ἀνθρώπου ὁ θεῖος Νοῦς,

Μέσ' ἑστὰ φτερά του ἀφίνοντας
Νὰ φύγῃ κ' ἡ ψυχὴ μου,
Ψυχὴ, ποῦ μοῦ ἐχάρισε
Μιὰν ἀγνωστὴ θεὰ
Σὰς προκαλῶ ἀτρόμητος.
Θὰν ἔλασθῃ ἡ γῆ μου
Ὅταν Νοῦς μοῦ ἀνοίγεται
Τοῦ Ἀπειροῦ ἡ ἀγκαλιά!

ΦΩΚΙΩΝ ΗΡΗΣΣ

ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Sonetto)

Τρίζουν ἢ θύσκολες θύρες, βρονταὶ ἄν,
ἢ μεσονύχτιες ὤρες τῆς ἀνοίγου.
κι' ἐνῶ τ' ἀσπασαί χέρια τοὺς κουνοῦνε,
στῆς πλάτης τοῦ παληοῦ χρόνου τὰ σμίγουν

καὶ τότε σέρονουν στὴν ἀθανασία.
Μ' αὐτὸς θολὸ τὸ μάτι πῖσω στρέφει,
φοβάται μήπως γράψῃ ἢ Ἰστορία
πὼς ἄφησε στὸν κόσμον ἀκόμα βρέφη.

Βλέπει μὲ λύσσα τὸν καινούργιο χρόνον
ποῦ τὸν φέρονουν ἢ ἐλπίδες στὰ χέρια
καὶ τὸν βάζουν ψηλά σιὸ χρυσὸ θρόνον.

Κι' αὐτὸς, ὄλος ζοφὴ, γελᾷ κι' ἀστράφτει
ἐνῶ ὁ παλιὸς κούβει τὰ νύκτια στὰ χέρια
καὶ φεύγει ἀναζητώντας νεκροθάφτη.

ΓΕΩΡΓ. ΗΛ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΛΑΚΗΣ

ΔΩΡΟ ΑΗΒΑΣΙΑΤΙΚΟ

Σ' ἀνθρώπινο λιβάδι ποῦ ἡ δροσιὰ ποτίζει,
ποῦ κάποιος πάντ' ἀνθοῖα δροσιὰτο λουλουδίσει,
ποῦ γιασεμιά φουντόνουν, μυρτιαῖς, ζουμπουλῆα
καὶ πανααρμόνια ἦχο τ' ἀηδόν' ὀλοῦθε χύνει...

Ἐκεῖ θὲ νὰ σοῦ στρώσω ἀνθοῦλια μὲ τὸ μάδι,
γιὰ νὰ πατῶ μὲ χάρη τ' ἀνάλαφρό σου πόδι!
Σὲ φτέρωμ' Ἀρχαγγέλων, σ' Οὐράνιο κρεββάτι
σ' ἀγνόχρυση Ἀγάπη καὶ σ' Ἐρωτος ἀγκάλῃ...
Σὲ κόσμου ὄνειρεμένου χρυστάλλινο παλάτι...
σὲ στήθος ποῦ γιὰ ἴσινα τρέμει, σπασίμα, πάλαι...
Ἐκεῖ θὰ σοῦ τραγιάσω χουδάτο προσκεφάλι,
ἀπάνω του νὰ γένης τ' ὠρατὸ σου κεφάλι!

Σὲ ὄνειρο Ἀγάπης γλυκὸ καὶ μουραμένο
ποῦ κάθε ἡμέρα νέα λαχάρια βασιλεύει...
Σὲ ὄνειρο ποῦ ἔχει ὁ Πλάστης βλογημένο
ποῦ ἡ μιὰ καρδιά τὴν ἄλλη λαχταριστὰ γυρᾷ...
Ἐκεῖ θὲ νὰ σοῦ κτίσω μακρὴ φωλιὰ στοχάσου,
Νὰ βιάλῃς, νὰ φυλάξῃς τὴν πάναγνη καρδιά σου!

ΙΣΙΔΩΡΟΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ

ΜΗΝΙΣΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΕΚΔΟΣΜΕΝΩΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ἔκδο τῆς διεύθυνσης Μ. ΜΟΥΣΕΙΔΟΥ ἱατροῦ,
τῆς συγγραφῆς

τῶν διακρεταστέρων ἐν Ἑλλάδι, Ἑσθρόπῃ καὶ Ὀθ.
Αὐτοκρατορίῃ Ἑλλήνων κ.θ.ηγητῶν, ἱατροῦν.

Τὸ σοβαρότερον, καλλιτεχνικότερον, εὐθηνότερον
ἑλληνικὸν ἱατρικὸν περιοδικὸν.

Τόμος ἐτήσιος εἰς 800 περίπου σελίδων σχήματος δου
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΚΑΡΩΝ 40 ΓΡ. ΑΓ. ΔΑΝΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

10 ΦΡΑΓΚΑ ΜΙΑ ΤΟ ΕΣΤΕΡΙΚΟΝ

Γραφεῖα: Πέραν, σ, δόδος Χατζῆ Ἀχμέτ,
Κωνσταντινουπόλις.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΕΚΕΙΝΟΝ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟΝ...

Ἐκείνον τὸν καιρὸν— ἤρχισα διηγούμενος ὁ γέρον Μυρμινζέλ, ἐν ᾧ τὸ σαμορᾶν ἐφώτιζεν ἀπὸ μίαν γωνίαν τῆς τραπεζῆρας— ἔκεινον τὸν καιρὸν ἤμουν εἰκοσι τριῶν χρόνων, μὲ ξανθὴ μαλλιά, μὲ ἓνα πρόσωπο ροδοκόκκινο σὰν κοριτσιῶν, καὶ μὲ μὴ δειλία παιδική. Ἦμουν ἀπένταρος σὰν τὸν Ἰωβ, ἀλλὰ ὑπερήφανος. Εἶχα μινίαν στήν ζωγραφικὴν καὶ ἤμουν ρομαντικὸς, θαυμαστὴ τοῦ Σιλβαίου Ράα. Δὲν ἀνερωποποιῶσα ἄλλο τίποτε, πικρὰ βροίχους, σπηλιές, ληστές καὶ κείποι ἀρχαίων πύργων.

Κατοικοῦσα μέσα σ' ἓνα ἀγοῦρι, τὸ ἴδιον ἀνιμαζα ἐργαστήριον καὶ ἐκεῖ βγαίζων μερικὲς δέκαρες ἀπὸ κάτι χρυσολιθογραφίας ἐξοῦσα ἡρωϊκῶς μὲ ψιμί καὶ μὲ τυρὶ. Τὴν Κυριακὴν ἐπαιρνα καὶ μία σέγγα, ὅταν ἐπῆγαινε καλὰ ἢ δουδεῖ τὴν ἐβδομάδα.

Νεοφερμένος ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν μου δὲν ἐγνώριζα κανένα, ἐκτὸς τῶν ζωγράφων συναδέλφων μου. Ἡ μητέρα μου μοῦ εἶχε συστήσει νὰ πάω νὰ γνωρισθῶ μὲ δίκας τῆς φιλικῆς οἰκογενείας, ἐγκατεστημένας στὴ Παρίσι. Ἀλλὰ ἐγὼ δὲν εἶχα καὶ καμμιὰ ὄρεξι γι' αὐτοὺς τοὺς ἐπαρχιώτας, τοὺς προστύχους. Καὶ ἐπειτα δὲν εἶχα καὶ ρούχα τῆς προκοπῆς, ἀφοῦ ἔλειπεν ἡ μητρικὴ φροντίς διὰ νὰ μοῦ τὰ προσέχη.

Τὴν προσημονίην τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1854 ἐμοιραζήμουν μὲ μερικοὺς συντρόφους μου τὰ ὀλίγα Ἀγιοβασιλειάτικα φαγάσματα ποῦ μοῦ εἶχε στείλει ἡ μητέρα μου: ἓνα ψητὸ γάλλο καὶ γινικὰ τοῦ σπητιῶν, ὅταν λαμβάνω ἓνα γνήμι ἐκ μέρας μιάς οἰκογενείας πατριωτῶν τῆς μητέρας, οἱ ἅποιοι ἤθελαν νὰ μὲ γνωρίσουν καὶ προσκαλοῦσαν εἰς τὸ πρωτοχρονιάτικον δεῖνόν τους.

Νεορῶς ἐβλεπα ἤδη τὸ σαλόνι τους ἐπιπλα ἀπὸ πράσινο βελούδο, λάμπες σκεπασμένες μὲ τούλια, χονδρὲς κυρίες νὰ συνομιλοῦν γιὰ τὴν πατρίδα τους, καὶ κόρες νὰ τραγουδοῦν παλαιὰς ρομαντίτσας, ἐνῶ ἀρχαῖοι συμβολαιογράφοι ἐπαιζαν πρέφα πίνοντες καὶ ἀπὸ λίγο κρασίκι.

Ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀσνηθῶ. Δὲν ἤθελα νὰ ταπεινώσω τὴν οἰκογενεῖάν μου ἐκλαμβανόμενος ὡς χωριότης. Ἀποφασίζω λοιπὸν νὰ πάω.

Ἐν πρώτοις ὁμοῦς ἐπρεπε νὰ φροντίσω γιὰ ρούχα. Ἡ μητέρα μου μοῦ εἶχε κάμει δῶρον μίαν σεβαστὴν ρεδιγκόταν τῆς ἐποχῆς τοῦ 1820, ἐν ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ οἰκογενειακὰ κειμή-

λια, ποῦ μεταβιβάζονται σὰν ἐπιπλα ἀπὸ πατέρα σὲ παιδί χωρὶς νὰ φθιθῶνται. Ἦτο τοῦ μπακαριτοῦ τοῦ πατρὸς μου, ὁ ἅποιος τὴν ἐφοροῦσεν εἰς τὰς ἐορτὰς, καὶ ἕπειτα τὴν ἔπειρε ἡ μητέρα μου, τὴν ἐβοήθειζε, τὴν ἐδίπλωνε καλὰ καὶ τὴν ἐκρυβε. Ἀλλὰ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐπρεπε νὰ πληρώσω τὸ νοῦά μου καὶ τὴν εἶχα ἐκκοιμηθῆσαι, ποῦ λέγοι, εἰς τὸ ἐνεχυροδανειστήριον, ἐκ τοῦ ἵπσιου δὲν ἤλπιζα νὰ τὴν ἐκκερμαίσω τόσον γρήγορα.

Ἐνας φίλος μ' ἐβγαλεν ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν. Εἶχεν ἓνα γαλλίζο φράσκο, τὸ ἴδιον τὴν νύκτα μὲ τὰ φῶτα δὲν ἐκρυβεν, ὡς ἔλεγε, κακὴν φργοῦραν. Ἄν καὶ αὐτὸ το φράσκο μ' ἐσίκενευεν ὀλιγο στής πλάτης καὶ μοῦ ἦτο καὶ κοντό, ἐν τὸ τοῦς ἀπεφάμισα νὰ τὸ φάσω μαζί μὲ ἓνα κίτρινο γιλέκο ποῦ μοῦ εἶχε δανεῖσει ἓνας ἄλλος σύντροφος. Ἐυάξισα καὶ τὸ μαλλιά μου εἰς δύο βουτροχωμέες τοῦφρες ἀπὸ πᾶνον ἀπὸ τ' αὐτιά μου καὶ ἐμοιζοῦ μὲ τὸν Ἀλιερὲ Ντέ Μισί.

Τὸ βράδυ λοιπὸν στὰς ἐννεα παρουσιάζομαι εἰς τὸ φιλικὸν σπίτι τῶν εισαδηματιῶν, οἱ ἅποιοι εἶχαν ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὸ ἐμπόριον τῶν κοσμημάτων, ἀφοῦ ἐπλούτισαν.

Ὅπως εἶχα, προῖται τὸ σαλόνι εἶσι ἡτομόνον τὸ χροῖμα τοῦ βελούδου τῶν ἐπίπλων διέφερον: δὲν ἦτο πράσινον. Ὁ οἰκοδεσπότης ἦτον ἓνας κοντοπρόγγυλος νοικοκύρης μὲ τριπλὴν γραβίταν εἰς τὸν λαιμὸν καὶ ἡ νοικοκυρὰ εἶτοι χονδρὴ μὲ ἀφθονα βροχόλια. Μεταξὺ τῶν γηραιῶν κυριῶν, τῶν νεανίδων καὶ τῶν ἀρχαίων συμβολαιογράφων ὑπῆρχε καὶ τὸ ἀπαραίτητον φλιάουτο ἐνὶς πρωτοκολλητοῦ, ὅστις ἐκωμενε φργοῦραν μεταξὺ τῶν γυναικῶν μὲ τὴν μουσικὴν του καὶ μὲ τὰ καλαμπούρια του.

Μπαίνω, χαιρετῶ, ἀπαντῶ ἀδεξίως εἰς τὸς φιλοφρονήσεις τῶν νοικοκυραίων, καὶ μόλις ἄρχισεν ὁ πρῶτος χορὸς, χώνομαι κοντὰ εἰς τὸ πιάνο, τὸ ἅποιον μοῦ προσέφερε καταφύγιον. Προφυλαγμένος ἀπὸ τὸ ὄργανον, θαῶμαι τὴν ἐπισιμότητα τῆς ἐορτῆς, λυποῦμενος ποῦ ἀφῆκα τὴν τρέπα μου, τοὺς συντρόφους μου καὶ τὰ κάστανι, ποῦ θὰ ἐπῆρναμεν αὐτὴν τὴν ὄραν γέρον στὸ μαγγάλι, μακρὰν ἀπὸ συναρέδες καὶ λοῦσα καὶ δεσποινίδας μὲ θαλασσιὰ καὶ μὲ τριανταφυλλιά, αἱ ἅποια δὲν εἶχαν ἔλθει γιὰ τὰ μοιτρά μου.

Συλλογιζόμενος αὐτὰ ἤρχισα νὰ καλοκωτάω τὴν κόρην ποῦ ἐκάθητο στὸ πιάνο. Πρὸς μεγάλην μου δὲ ἐκπλήξιν εἶδα ὅτι αὐτὴ δὲν ἀνεκατεῖετο ποτὲ στοὺς χορούς. Κολημένη στὸ πιάνο σὰν Ἰνδὸς εἰς τὸ παλῦκι τοῦ μαρ-

τυρίου, ἐκοπάνιζε διαρκῶς καθρέλλιες, μαζοῦφες, πολιοναίζες καὶ ἄλλα. Καὶ κανεὶς δὲν ἐπῆγαινε νὰ τὴν ξεκολλήσῃ ἀπ' ἐκεῖ.

Καὶ ὁμοῦς ἦτον χαριτωμένη, καὶ ὄρατα μάλιστα. Μὰ καστεινὴ μὲ χωρὶ ξανθιά, καμμιὰ εἰκοσιριά χρόνων, λεπτή, σεμνοντυμένη, χωρὶς κανένα δακτυλίδι. Ἀρχισα νὰ μὴ μετανοῶ ποῦ ἀφῆσα τὴν τρώγλην μου καὶ τὰ κάστανά μου. Ἄν ἤμουν γενναίτερος θα τὴν προσκαλοῦσα νι τὴν χορέψω. Ἄλλ' εἶχον ἓνα φόβον μήπως τενωθῆ πολὺ τὸ φράσκο μου καὶ ξυλοθῆ στήν πλάτι καὶ πῶθω κανένα ριζάκι.

Τὸ πρῶτον ποῦ ἐκαταλάβα ἦτον ὅτι ἡ κόρη αὐτὴ ἦτον πτωχὴ. Ἐμπίστα μετ' ὀλίγον βεῖ ἦτον ἡ δεσποινὶς Ἰουλίττα Λεβοῦλ, διὰ ἰσκαλοῦσα τοῦ πιάνου, ἡ ἅποια ἔπειρεν ὅ φράσκα τὴν βουιδυὰν καὶ ἐπαιζε πιάνο εἰς χορὸς. Ἀετὰ μοῦ εἶπεν ἡ νοικοκυρὰ, καὶ ἀπ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἡ συμπαιδεία μου πρὸς τὴν κόρην ἠῦξισεν ἀπὸ ἓν αἰσθημα συναδελφότητος. Ἡμεῖς ἡ δύο ἀντεπροσσηπύμεν μέσα εἰς ἔκεινους τοὺς συμβολαιογράφους, τοὺς ἐμπόρους, τοὺς πικραλίδες μὲ τὴς γυναῖκας καὶ τὰς κόρας τῶν τὴν τέχνην τὴν πάγουσαν, τὴν παραγωγικὴν, τὴν περιφρονουμένην, τὴν κακοντυμένην, τὴν ἐξωρισμένην.

Ἐν τῷ μεταξὺ τῶν χορῶν, κατὰ μικρὰ διαλείμματα, ἐλάμβανα τὸ θῆροσ. καὶ τῆς ἀπέτεινα τὸν λόγον, ἐνῶ κανεὶς δὲν ἐφαίντο νὰ μὰς βλέπῃ. Ἐκείνη μοῦ ἀπεκρίνωτο μὲ ἀπλότητα, μὲ ἀξιοποθέτειν καὶ μὲ μίαν εὐπροσηγορίαν ποῦ συνεπλήρωσε τὴν μαγείν μου. Τῆς ἐγώριζα τὰ φύλλα τῆς μουσικῆς, ἐπόσσεχα εἰς τὰ κερμὶ, ἐκαμὶ μάλιστα καὶ κάτι περισσότερον— ὦ! αὐτὸ ποτὲ δὲν μοῦ τὸ ἐσυγχώρησεν ἡ οἰκαδέσποινα— καθὼς περνοῦσε ὁ δίσκος μὲ τὰ ποτά, ἐπῆρα ἓνα ροσὸλι καὶ τὸ προσέφερα εἰς τὴν Ἰουλίτταν μου. Μέσα μου τὴν ὠνόμαζα ἤδη Ἰουλίτταν μου.

Ἐπὶ τέλος ὅλοι ἤρχισαν νὰ μὰς κοιτάζωσαν. Ἡ νοικοκυρὰ ἤρχισε νὰ μετανοῆ διὰ τὴν πρόσκλησίν μου. Ἡ Ἰουλίττα ἐφαίνετο στενοχωρημένη καὶ φοβισμένη, εὐτυχῆς ὁμοῦς.

Διὰ νὰ δώσῃ πέρας εἰς τὸ σκάνδαλον, ἡ οἰκαδέσποινα παρεκάλεσε τοὺς προσκεκλημένους νὰ περάσουν στήν τραπεζῆραν. Ἡ Ἰουλίττα ἤμενε τελευταία, φυσικά. Χωρὶς νὰ λιπηθῶ τὸ φράσκο μου, τρέχω καὶ τῆς προσφέρω τὸν βραχιονά μου. Μοῦ φαίνεται ὅτι καθὼς ἀπλωσα τὸ χέρι μου, ἐσχίσθη καὶ ἡ καρδιά μου ἐκτόπησε. Ἀλλ' ἡ ἰδέα μου ἦτον. Ἡ γαλλίττα τόχα εἶε γερή.

Κάθομαι κοντὰ τῆς στὸ τραπέζι καὶ ἀσπασιωνόμεθα ὁ ἓνας εἰς τὸν ἄλλον, χωρὶς νὰ παρατηροῦμε τὴν ψυχρότητα ποῦ ἦτον γέρον

μας και τα σιωπηλά βλέμματα αποδοκιμασίου που μας έριπτιοτο.

Μαζ ειπεν οτι ηιον οφανη και προχη, οτι ηιον 20 χρονων, οτι ειχε μιαν θεϊαν, η οποια την εξμεταλλεϊστο σκληρωζ. Της ειπα και εγω την καταστασιν μου, την φτωχειαν μου, τα σχεδιμ μου και τας επιδασ μου.

Εκεινην την στιγμην ο υπηροετς μα, πλησιουζει και μαζ προσφειρει δυο κομματια βασιλοπητας, τα υλευεϊα που εμειρισθησαν, διωτι κανεις βιβια δεν εσχεφθη να μαζ προτιμηση.

Τι ωραιο γλυκυμα, ζεστο ακομη, τραγανό, σιδλον και ενδοξον!... Δαγκανω... Διάβολε! πια να σπασω τα δοντια μου. Ητο το νόμισμα, φίλοι μου! Μάλιστα, εγω το εχα βοη. Ημουν ο Βασιλευζ της εορτης, εγω, ο κουρελης.

Τρομεσα σιωπη γίνεται εις την τραπεζοριαν. Τότε — κατ την συνηθειαν — σηκωνομαι, περιφερω το συγκεκινημενον βλεμμα μου ανα τς δεσποινιδας με τα μεταξωτα ντεκολτέ, μεθ’ οστρασιζ προς την πλαγινην μου Ιουλιαν, της λεγο με υποκλιση προσφειρων εις αυτην το νόμισμα εις ενα πιατο:

— Δεσποινιζ... μου κίμειτε τιμην...

Εκεινη εγεινε κατακοκκινη. Εκαμε ν’ ανηθη, αλλα δεν ηονηθη. Εδ’ ογη το νόμισμα, το οποιον καθιερωνε την εν ημερον βασιλειαν μας και μου ερανη οζ να της προσεφερα οροσβηνα.

Οι οικουδεσποτοι επηγαν να σκάσουν. Εκαμαν κίτι μωδρα! Για φαντασθητε ομως κ’ ολα. Ημπορουσε να εδουκα το νόμισμα ενας νεαροζ δικηγωροζ πολυ ευγενοζ οικουγενειασ, πασαλευριμενοζ δια συμβολαιογραφωζ και να εξελεγεν οζ βασιλισσαν μιαν απο τας θυγατερας των. Καλ βγαϊνοι εγω στην μεσην και τους χιλω ολας τς ελπίδας.

Το δειπνον ετελειωσε σκυθρωπότητα και ολλγον κατ’ ολλγον η προσκεκλημενοι ηρασαν να φεγουν. Σηκωνομαι και εγω και αποχαιρετω τους οικουδεσποτασ οι οποιοι μολιζ μ’ εχαλονεκτησαν, χωριζ να μου πουν να ξαναπαγω.

Καθωζ εβγαϊνα ακουω την νοικοκυραν και φωνιζει την Ιουλιαν. Ηθελε να της ομιληση ιδιου τερωζ. Μ’ ειασε μεγαλη ανηραχια.

Εξω ητον ξαπτεσια και παγωνια. Με τετοιο κρωο και με τετοιαν εσημιον εμελλε λοιπον η καυμενη η Ιουλια να επιστοιρη μονη της στο σπιτι της; Οχι, αυτο δεν το υπεφερα. Εκοσφθηκα απ’ οπισω απο την εξωθυραν, και επροσμενα να φηγη. Μετ’ ο ιγον την βλεπω και βγαϊνει. Σαν κλεπτης την παϊνον απο πίσω. Φθάνομεν στην γερυραν Ποντε η Σανζ όπου την βλεπω και στέκεται, στηριζει τως άγκωνάσ της στο πεζοβλι και ακουω ενα λυγμόν.

Δεν εκοιτηθηκα τότε και προχωρω. Μαντευετε τον θυμόν της, την τρομαραν της, την αγανακτησιν της. Του κάκου της βηγοδμαι, της ζητω συγγνωμη. Μου εφώναζεν οτι ητον απρεπεζ, αυτο που εκαμα και οτι εξ αιτιαζ μου η οικοδεσποϊνα την εταυσεν απο διδασκαλισσιαν των κοριτσιων της. Και με εμψυθη που ειχα την τόλμην να την πάρω κ’ απο πίσω.

— Αυτό είναι βδελυρόν, ανάξιον ευγενοζ νεου, οπως φαινεσθε οτι εισθε, μου εφώναζεν.

Ετροβηξα μαρτύριον εωζ ουτου να την πείσω να με ακούση. Επ’ τελουζ το κατώφλοισα, την συνώδεισα και οταν ερθάσαμε στο Βωζιράρ, έν εκλαυ πλέον.

Την άλλην ημέραν παρουσιάζοιην εις την θεϊαν της. Μετ’ ενα μήνα εγραψα εις την μητέρα μου μιαν μακρόν εκμυστήρευσην και μετ’ εζ μήνασ, τή βηηθεια και μαζ μικροζ κληρονομιαζ, ενυμφεύθη την κυριαν απο δα.

Και ο Μορατζελ εδειξε την συμπαθητικην κυριαν με τα άσπρα μαλλιά και το δακρυομένο μάτια, που ελάθητο κοντά του και χαμογελοσσε.

ΜΑΡΚΒΑΛΛΑ ΤΙΝΒΙΥΡ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ

Βοη κοσμιαπλήμμυρα, κίνησις είναι τα χαρακτηροισατικά των ημερωζ τας οποιαζ διερχόμεθα και με τας οποιαζ αποχαιρετάντεζ εν ετωζ, εγκαινιζομεν άλλο. Ο εν τω απίωφ τουτω συνόλω μικροσκοπικωζ εθερκεϊζ άνθρωποζ συνησθάνθη την ανάγκην γεφυροποιωζ το άγεφυροπαϊστον να θέση πιαθιμούζ και να προσδιορίση την αρχην και διάρκειαν του χρόνου.

Εθεσαν εις ενεργειαν τούζ Εβροϊουζ, τούζ Εβδομηκοντα, τούζ Λατίνουζ, δέν ενθυμισθη και τίνασ άλλουζ προς εξακριβωσιν της ηλικιαζ της δημιουργιαζ η του κόσμου οπωζ τόν λεγομεν, αλλ’ εναυάγησε οϊκτωζ εν τοιζ συλλογισμοιζ του, διότι αδιάφρευτοι γεωλογικαι εξερευνησειζ απέδειξαν οτι ο πλανήτης μας, ο κόσμος, υπάοχει απο πολλών, πολλών χιλιάδων ετων και θα υπάοχει ίσωζ πάντοτε, τώρα προ πάντων οια εσώθη και απο τόν περισσόν κομητην.

Ειζ άλλουζ καιροζ η πρωτοχρονια — επιστρέφω εις το θέμα οπωζ λέγουν και εις την Βουλήν — ερωτάζετο με ολιγοότερον θόρυβον αλλά μεγαλοπρεπέστερον και θετικώτερον δύναμαι να ειπω. Διτηραύντο αγνώτερα τα ηθη μας, τα οποια τόσοσ σκληρά παραγνωρίζονται σήμερον.

Ίσωζ εις τοϋτο συνέτειναν και αι συνέπειαι της τόσοσ βαροιαζ βιοπάληζ κατ’ τούζ συγχρόνουζ καιροζ. Ολοισδήτοτε το βέβαιον είναι οτι εκ της ποιητικώτητοζ του Αι Βασιλη δέν απέμειναν η μία χυδαία λατέρνα χονδροειδωζ στολισμένη. Τα διαλυούντα τόν απο Καισαριαζ επισκοπον, τα παιδιάσα δέν γίνονται πλέον δεκτά μετ’ ενθουσιασμοϋ και καταφεύουιν οζ αντόχθονεζ ερυθράδεσμα της Αμερικηζ εις τα απόκεντρα μέρη. Αλλ’ υπάοχει εντωχωζ εϊσέτι παρ’ ημίν μία μικρά τιζιζ διατηροϋσα τα ωραια εθιμά μας και διασώζουσα τας αγνάσ εκείναζ παραδόσειζ της έλληγικηζ οικογενειαζ.

Η ανάνησις απ’ έτερον, την οποιαν ο αισθημηταϊζ Theuriet πολυ προσφωζ ώνόμασε καλλωπισθηρα των πραγμάτων, εϊπερ ποτε και άλλοτε ισχυρά την ημέραν ταύτην, συνδέει τούζ απόνταζ με τούζ παρόνταζ.

Τα παρρηκρά πράγματα, τα έχοντα σχέσιν με εν έπεισόδιον ολωσδήτοτε ευχάριστον, μαζ φαίνονται τόσοσ προσφιλή. Ο πέραν του Ωκεανϋ μετανάστηζ διερχεται ολοκληρωζ μεταμεσοονκτιουζ ώραζ ρεμβάζων, μετα-

φερόμενοζ νεορωζ εις την πλαταϊαν του χωριου του, όπου νεαρώτατοζ έχορκεν εν ο φλογερά βλέμματα πιασμένοζ με τρυφερά χείρα.

Ο βουλεβαροδήςροζ κοσμοπολίτηζ, τόν οποϊον αι ασχολίαι του κρατοϋν εις το εσωτερικόν, ανατολζ το φαιβ όκλόλ και την πονδήγχα του.

Αλλά και ολοι εν γενει, ποιοζ ολλγον, ποιοζ πολυ, κίτι ενθυμιόμεθα, κίτιον άλλοϋ μεσιατιθέμεθα και κίτιον θέλομεν να εϊμεθα.

Δυσαρεστοίμενοι τόσοσ συχνά οι σημερινοι άνθρωποι, αγωνιόντεζ, καμπτόμενοι υπό τας ανυποφόρουζ της ζωηζ ανισότηταζ, έχομεν βέβαια οι πλείστοι άφορμάζ να μη θέλομεν το παρόν και να γλυκαίνωμεν την φαντασιαν μας εις το παρελθόν, αλλ’ έχομεν και εν παρήγορον ενεργητικόν δια το μέλλον την ελπίδα.

Και ομως η ελπίς αυτη δέν θα ητο εφικτη αν δέν υπήοχεν — έννοείται εις εκείνουζ, εις τούζ ο τοιουζ υπάοχει — το ανεκτίμητον αυτο προσόν, η καρτερια.

Αναμφιβόλωζ, καρτερια, εϊσαι ναοζ όλων των αρετων.

Εϊσαι ώρισμένωζ ηρωϊκώτερα πάσης ανδρειαζ, ανδρειωτέρα του ηρωοζ εκείνου του ριπτομένου απροφυλίκτωζ κατ’ μέτωπον του εφορμώοντοζ έχθρου εκείνοζ αποφασίζει να φονευθη μόνον μιαν φοράν εις την ζωην του, συ καθημερινωζ προσατενίζειζ όλουζ τούζ θανάτουζ και ομως υπερήφανοζ πελαγοδρομειζ εις όλουζ τούζ Ωκεανούζ.

Πρόζ σε την παρήγορον θεάν και τούζ μύσταζ σου απευθύνω τόν χαορτισμόν τουτον τόν εγκάρδιον επ’ οκαίρια του 1912 και δια σου ευχομαι πρόζ όλην την οικογένειαν των βιοπαλαιστων ταχόν τόν θρίαμβον και διαρκη την επικράτησιν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Γ. ΣΥΚΙΩΤΗ

Bazar Métropolitain

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΜΥΡΩΔΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ

ΑΔΕΛΦΩΝ Σ. & Ι. ΒΑΣΙΛΑΤΟΥ

Εν Γαλατᾷ,

δκριβωζ απέναντι του Τουνελ, αριθ. 23.

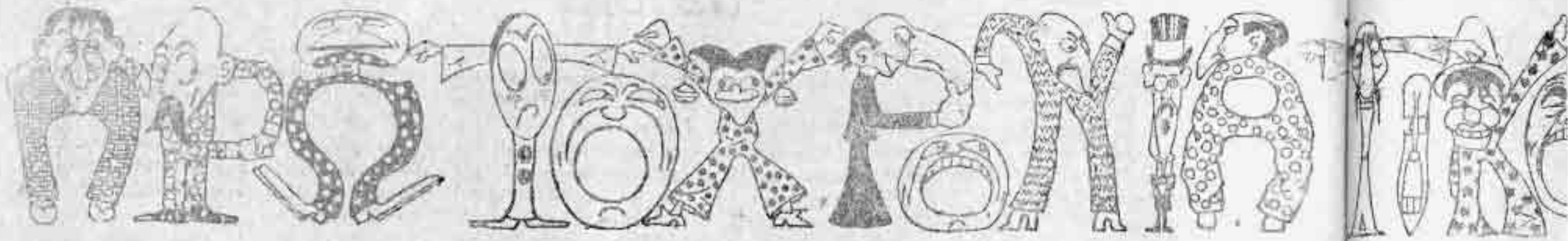
Εν τω αρχίωφ τουτω καταστήματι εϊσκόνομαι και πωλούνται εις τμάζ αληθωζ μετροστατιζ Μυρωδικά παντωζ ειδουζ των ονομαστοτερον Ευρωπαϊκων εργοστασιων, οζ επίσης και όλα τα είδη Νεωτερισμοϋ.

Επ’ ταιζ επικειμέναιζ μάλιστα εορταϊζ και τω Νέω Ετει συνιστώμεν θερμωζ εις το όμογενεζ δημόσιον το μοναδικόν τουτω εις τα κοινά είδη Έλληγικόν κατοστημα, όπερ πληρυστωτα ανυποκρίνεται εις τας άκατήσειζ και του άκατηκηκώτερου των πελατων.

Πώλησιζ χονδρικωζ και λιανικωζ.

Sauvagedent

Τὰ ἀνδρῆκελα ταῦτα τὰ χαρίζομεν εἰς τοὺς λαοὺς τῶν

Εἰς τὸν κ. Τζόν τὸν κ. Ζῆτον.

Εἰς τὸν κ. Κρομμύδη τὸ χαριστὸν παρὰ τῆς Παραγωγῆς. Ἐν ἄρῃ

Εἰς τὸν κ. Γ'αγάκουαν τὸ διαλύτῳν του ἀπὸ τῆς χολέρας.

Εἰς τὸν κ. Κρομμύδη τὴν φωνή.

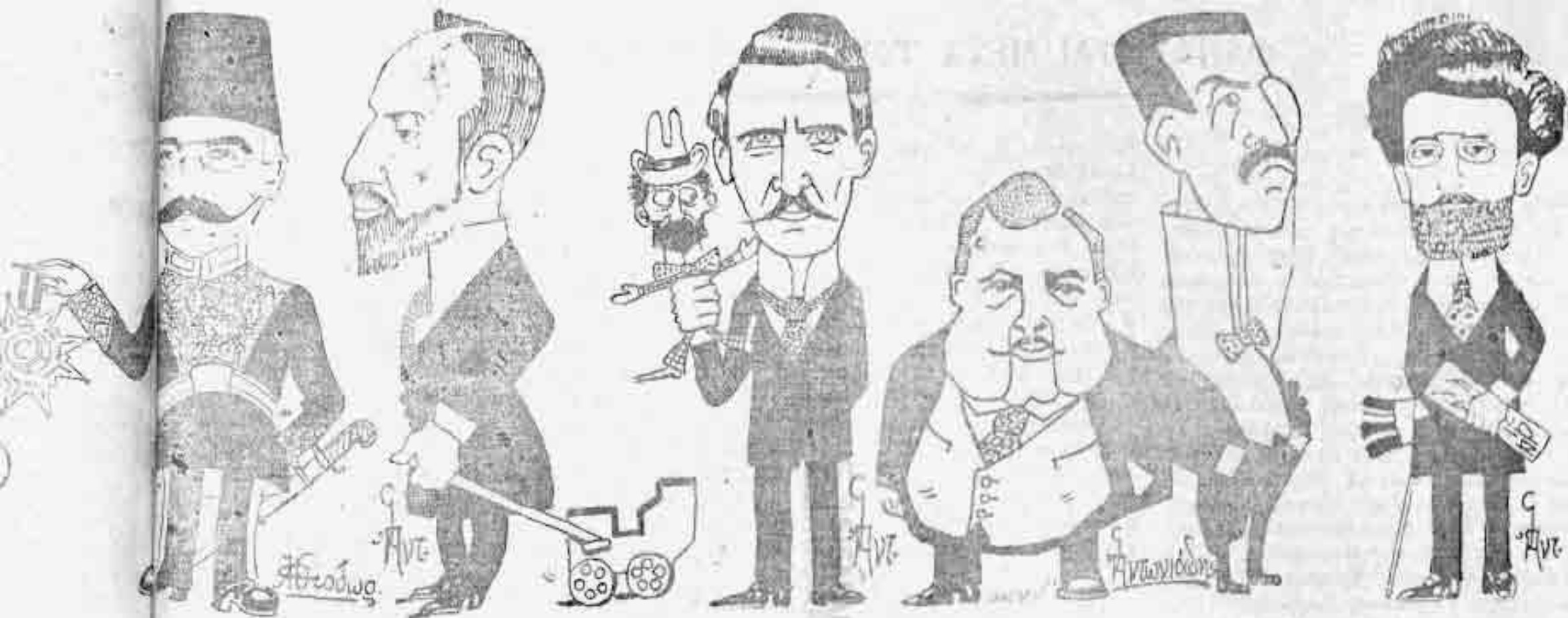
Εἰς τὸν κ. Ἀντωνιάδην ἕνα κουτὶ φαρὶν μπερπέ.

Εἰς τὸν κ. Θεοδορίδην εἰσιτήριον εἰς τὸν ὄμιλον τῶν γελοιογράφων.

Εἰς τὸν κ. Κοσμίδην τὸ Οἰκοτροφεῖον

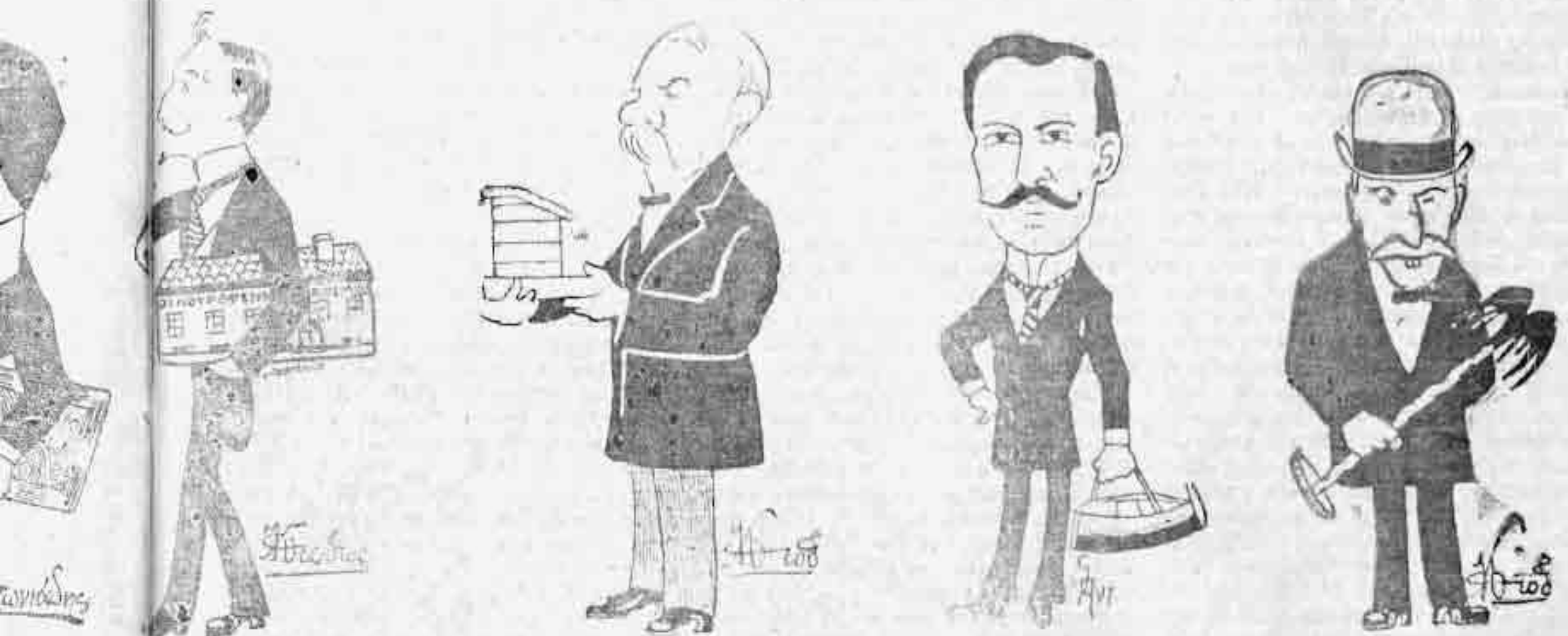
Εἰς τὸν κ. προσηύδην
τὸ ζουσοῦν παρῶν τῆς Παρυαγοῦσης.

Εἰς τὸν κ. Οἰκιάδην
ἀν' ἀρμητικῶν διὰ τὴν μεταφορὰν
τῶν ταχυδρομίων.

Εἰς τὸν κ. Ζήτοιον
κ. Τύπον.

Εἰς τοὺς Σαρκοῦσις ἀδελφούς
'ὅταν διαρκῶς ἐλάττω Σαρβέθιον.

Εἰς τὸν κ. Λυμπουσιάνην
τὴν ἀνοῖα τοῦ Πόλλη.

Εἰς τὸν κ. Κοσμιάνην τὸ Οἰκοτροφεῖον.
καρτέριον.

Εἰς τὸν κ. Διμοράνην τὴν ἔδραν τοῦ Φ. Συλλόγου
τὴν ἰσοῦν τῶσαν νοσταλγεί.

Εἰς τὸν κ. Θ. Βαλαῖαν μιά
παλαποῖρια διὰ τὴν ἐκδρομὴν του.

Εἰς τὸν κ. Ἀνδρονίχην εἰσοφλητήριον
τῶν ἐνοικίων τοῦ «Ἄγα» τε ἀλλήλων.

* * * ΦΑΝΑΡΙΩΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΦΑΝΑΡΙΩΤΑΣ * * *

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 926 καὶ εἶλος).

Οὗτοι πάντες ἦσαν ὅμοιοι τοῖς πρὸ ἐνενηκοντα ἐτῶν φαναριώταις, ἀνεπτυγμένοι, πεπαιδευμένοι, ἀγχίνους, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν πρὸς ἴδιον ὄφελος καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς Ἐκκλησίας ἀποζώντες καὶ περιουσίας σχηματίζοντες, τρόποις ἀγνώστοις τε καὶ γνωριμωτέροις· οὐ μόνον διὰ διορισμοῦ ἀρχιερέων καὶ ἡγουμένων, ἀφ' ὧν ἀπαμύζων πολλά χρήματα, ἀλλὰ καὶ ἐκ πυρκαϊῶν ὠφελουμένοι· ὅτε μετὰ τὸ 1837 ἐξεργάγη πυρκαϊὰ ἐντὸς τῆς «Κάσας» τοῦ Πατριαρχείου, εἰς ἐκ τῶν κρατούντων τὰ λογιστικά βιβλία αὐτῆς Ἀργυράμμου καὶ Κορεσίου, τῶν καὶ διευθυνόντων τὸ πατριαρχικὸν τυπογραφεῖον, ἀνεχώρησεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἠκούσθη γενόμενος ἰδιοκτητῆς καλλιεργησίμων γαιῶν ἐν Ρουμανίᾳ. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ἕτερον τρόπον τοῦ ἀσφαλτοῦς πλουτισμοῦ, σημειωτέον ὅτι, περὶ τὰ μέσα τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος καὶ μέχρι πῦρ τῶν τελευταίων αὐτῆς ἐτῶν, κατὰ Κομνηνὸν Ἰψηλάντην τὸν ἀθυρόστομον χρονογράφον, πάντες σχεδὸν οἱ δῆθεν ἐπιφανεῖς φαναριώται προήγον κληρικούς εὐνοουμένους εἰς ἀρχιερατικὴν περιωπῆν, οὐκ ὀλίγα κεραινοντες ἀπὸ τοιούτων ἀκινδύνων ἐπιχειρήσεων.

Παρὰ τοῖς ἀνωτέροις τούτοις ὑπαλλήλοις τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως καὶ τοῖς ἀντιπροσώποις τῶν ἡγεμονιῶν—διὰ τὰ ὄγδοῦντα πρὸ ἡμῶν ἔτη—δύνασθε ἵνα τάξητε τραπέζιτας καὶ ἐμπόρους, συνδεσμένους δι' ἐτιγαμιῶν μετὰ ἐξεχόντων φαναριωτῶν τῆς νέας περιόδου, τὸν Ἰορδάνην Καπλάνογλου, πενθερὸν τοῦ Ἰωάννου Ζαρίφη καὶ πάππον τοῦ Γεωργίου, πρόππαπαν ἄρα τοῦ κ. Λεωνίδα Ζαρίφη, τὸν Δημήτριον Ζαχειρόπουλον, τοὺς Σεβαστοπούλους, τὸν Χατζῆ Παναγιώτη, πενθερὸν τοῦ Νικολάου Ζαρίφη, ὡς καὶ πολλοὺς ἄλλους, ὧν ἀγνοοῦμεν τὸ ἐπίσημον· διότι ἐκεῖνοι, κατὰ τοῦτο ἡμῶν διακρινόμενοι, γνωστότεροι καθίσταντο ἀπὸ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἀπὸ τῆς εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους ἱερᾶς πορείας, ἀπὸ παντὸς ἑτέρου τιλοῦ ἢ τῶν ἐπωγύμων· ὁ πατὴρ τοῦ ἐφ' ἡμῶν τραπέζιτου Καμάρα ἐγνωρίζετο ὡς «Χατζῆ Μανυλάκης»· ὁ «Χοτζᾶ Ἀντωνάκης» ἦν ὁ Ὁχάνης, ὁ «Χατζῆ Χάνας» ἦν ὁ Φάχρης, ὡς ἕτεροι πάλιν ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἢ τῶν κοσμικῶν ὀφφικίων· ὁ «ἄρχων ποστέλνικος Σπιτηράκης» ἦν ὁ Καλλιάρχης, ὁ «αὐθέντης» ἦν ὁ Βογορίδης Στέφανος, ὁ «ἄρχων κόμισος Παναγιωτάκης» ἦν ὁ Ἀγγελόπουλος, αὐτὸς δῆλον οὖν, οὐ καὶ τὸ ὀφφικιον (ἀξίωμα) κατέστησε παροικιωδὲς ἢ πατριαρχία

Κωνσταντίου Β' τοῦ «ἀσόφου» (1834-1835) ἐπικληθέντος· (διότι, προτροπόμενος οὗτος ἢ παρακαλούμενός τι ἵνα πράξῃ, ἠρώτα πάντοτε δειμαλέος· «τὸ εἶπεν ὁ κόμισος;» ἢ «τὸ εἰσέειρε ὁ κόμισος;») ἢ καὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Πατριαρχείῳ ἐργασίας αὐτῶν ἐγνωρίζοντο τινεῖς ἕτεροι· ὁ Γεωργιάκης ἢ ὁ Μιχαλάκης οἱ «κληρικοί» ἦσαν ὁ Γεώργιος Δημητριάδης ὁ πατριαρχικὸς γραμματεὺς (1845-1849) καὶ ὁ Μιχάηλ Ἀφθονίδης (1818-1882)· ὁ Ἰωάννης ὁ «γραμματεὺς τοῦ Κοινοῦ» ἦν ὁ Πασπαλής· Παρασημειῶ ἐνταῦθα ὅτι καὶ τῶν πατριαρχικῶν γραμματέων καὶ τῶν ὀφφικίων τῶν πατριαρχικῶν ἢ τάξις παραμένει γραφίδι περιφρουρούσα καὶ παριστάσα τὰ συμφέροντα καὶ δίκαια τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πάλαι χρόνου οὕτως ὑπομνησκουσα.

Καὶ ἤδη ἐρωτῶ, ἐν τῷ σύστημα ἐκείνῳ, τὸ μέχρι τοῦ 1831 (δῆθεν) ἰσχύσαν, ὁ δμιλος ἐκεῖνος τῶν ἐλλήνων πολιτικῶν καὶ τῶν αὐτοῖς συνεργαζομένων καὶ συγγενούντων ὑπάρχει καὶ κατὰ τὰ τελευταία ἐνενηκοντα ἔτη ἢ ὄχι· καὶ παρακαλῶ ἵνα μοι εἰπῆτε ἐάν ἢ μικρῶ πρὸ ἡμῶν γενεᾷ, παραδείγματος χάριν ἢ μέχρι τοῦ 1830, ἦν αὐτοκρατορικῶς τιμημένη κατὰ τρόπον ἐξοχώτατον ἢ οἱ φαναριώται Σουτσοὶ καὶ Καρατζᾶδες καὶ Γκ'καδες καὶ Μαυροκορδάται καὶ Μαυροβῆται; Καὶ τίς ἐξ ἐκεῖνων εἶδεν εἰς τὸν γάμον αὐτοῦ περισταμένον καὶ τιμῶντα νεονόμους καὶ δοξάζοντα τοὺς γεννήτορας αὐτῶν; Τὴν πανήγυριν τοῦ γάμου τοῦ Ἰωάννου Φωτιάδου μετὰ Σμαράγδας θυγατρὸς τοῦ «αὐθέντου» Βογορίδου ἐδόξαζε, παριστάμενος αὐτοπροσώπως ὁ μνήμης ἀλήστου σουλτάνου Μετζιτῆ γάν, οὗ ἕνεκα Γερμανὸς ὁ πατριάρχης καὶ οἱ συνοδικοὶ μητροπολιτικὴ λαθόντες μέρος εἰς τὴν ἱερὰν τελετὴν ἐνεδύγησαν καὶ σάκκους καὶ ἐπιγονάτια, καὶ μίτραν ὁ παναγιώτατος· καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν ὅλον ἐδοξάζετο, καὶ ἡ πίστις ἐγεραίρετο, ὅτε ποδὲς τὴν ἐπίμονον ἰκεσίαν καὶ δέησιν τοῦ Βογορίδου· π ὡς τὸν ἀείμνηστον Μετζιτῆν, ἵνα εὐδοκήσῃ ἵνα καθισθῇ, λαμπρὸν ἔδωκε μάθημα τοῖς μετὰ ταῦτα κυβερνήταις τοῦ κράτους, εἰπὼν ὅτι, «ἴταν ἀναπέμπωνται πρὸς τὸν ἕνα Θεὸν εὐχαί, εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται ἵνα κἀθηται».

Τὸ τοιοῦτον ἐσημειώθη μίαν καὶ μόνον φοράν μετὰ τὴν ἄνωσιν καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς φαναριώταις· ὅσοι ἤκησαν μετὰ τοῦ φαναριώτατος· Ἀναφέρεται περὶ τοῦ μεγάλου καὶ τρανοῦ Πετράκη ταραπχανετζῆ ὅτι προήχθη μέχρι τοῦ κατ' ἐκείνους τοῦ χρόνου (1770-88) ζενιθ τῆς ἐδόξης, τοῦ συνδιαλέγεσθαι μετὰ τοῦ σουλτάνου ἐν τῇ κήπῳ τοῦ

παλατιοῦ· ἀλλ' ὁ βασιλικὸς ἀρχιτέκτων χατζῆ Νικητάδης ὁ ἐκ Λέρου τῆς αὐτῆς ἀπηύλακε τιμῆς παρὰ τῇ σουλτάνῳ Μαχμούτ τῇ ἀναμορφωτῇ, παρ' οὗ καὶ ἐντολὴν ἔλαβε, μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου ἐκείνου (1839), ἵνα ἀναγεῖρη μεγάλην οἰκοδομήν, εἰς ἣν ἦβελον ἀθροισθῆ, καθὼς ἔλεγεν ὁ Μαχμούτης, ἀντιπρόσωποι ἐκ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ σκῆπτρον αὐτοῦ ἐθνῶν καὶ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ κράτους, ἀπὸ κοινοῦ διαρκῶς συνεδριάζοντες· καὶ συσκαπτόμενοι καὶ τῇ σουλτάνῳ ὑποβάλλοντες τὰς αἰτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ὑπηκόων πρὸς θεραπείαν. Ἐχῶ μαθὼν ταῦτα ἀπὸ στόματος τοῦ πατρὸς μου, ὑπηρετήσαντος ὡς σχεδιαστοῦ ἢ ρεσιμιτζῆ παρὰ τῇ συμπολίτῃ αὐτοῦ χατζῆ Νικολῆ ἀπὸ τοῦ 1828 μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ εὐεδοῦς ἐκείνου ἀρχιτέκτονος, συμβάντος τῇ 1841. Πότε δὲ πρὸ τοῦ 1821, δῆθεν ἀπὸ τοῦ Νικουσιῶ τοῦ μεγάλου θραγουμάνου μέχρι τοῦ Ἀριστάρχου τοῦ ὑπηρετήσαντος ὡς διαγγελέως τοῦ θανάτου τοῦ Γρηγορίου Β', πότε συμπασσελάμβανεν ὁ σουλτάνος τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας εἰς τὰς χάριν ἀναψυχῆς ἐκδρομὰς ἢ τὰς ἐπὶ μελέτῃ τῶν ἀναγκῶν τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ περιουσίας, πρὸ τοῦ 1821 κατὰ τὴν δῆθεν εὐκλειαν τῶν φαναριωτῶν. Ἐλλήνα· ἐπιφανεῖς ὡς συμμοδούλους; Καὶ ὅμοιοι εὐρίσκω εἰς παλαιὸν τι φυλλάδιον τὴν ὡς ὄνειρον—τό γε νῦν—πρηνεμένην εἰς ἡμᾶς σημειώσιν, ὅτι τῇ 1859 κατὰ τὴν εἰς Θεσσαλονίκην ἐπίσκεψιν ὁ σουλτάνος Μετζιτῆς εἶχε συνοδοῦς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως τὸν Ἰωάννην Ψυχάρην καὶ τὸν Ἀλέξανδρον Φωτιάδην.

Καὶ φρονῶ ὅτι τὸ σύνολον ἢ «ἡ φάλαγγς αὐτῆς τῆς ἐλληνογενεῦς ἢ ἐλληνοδιδάκτου ἀριστοκρατίας», διαλιποῦσα πρὸς μικρὸν καὶ σκορπισθεῖσα ἀνεσχηματίσθη πάλιν καὶ, νέα προσλαβούσα, στοιχεῖα ζῆσης, παρέσχε τεκμήρια λαμπρὰ καὶ συνέσεως διοικητικῆς καὶ ἐμπειρίας πολιτικῆς, μέχρι πρὸ ἐξήντα ἢ ἐξήντα-πέντε ἐτῶν ἐν Φαναρίῳ ἐπαιτημένη. Εἶχε καὶ πρὸ τοῦ 1820 καὶ τινα κατόπιν ἔτη ἢ συνοικία Τζιβαλίου τοῦ Φενερλήδου, τοῦ Ραγκαβῆ, τὸν Ἰωάννην Ζαρίφη, εὐ ὁ οἶκος πεποιηθῆν εἰς τὸν Ἰωάννην Πασπαλήν, ἐνῶ τὸ Τζιβαλίον ἐτίμα παραμένον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπὶ τινεῖς ἡμέρας ὁ γέωσι Μιλόσσης Ὀδρένοδης ὁ κνιάζης Σερβίας· ἀλλ' εἰρήσθη ἐν παρόδῳ ὅτι τὸ Τζιβαλίον ἠοίηται τότε καὶ τρία μετόχια· τὸ τῆς μονῆς τοῦ Βατοπεδίου, οὗ τὸν τόπον ἀγνοῶ τὸ τῆς μονῆς τῶν Ἰθῆρων, ἢ «κλάσαν τοῦ Κοινοῦ», κτίριον λιθόκτιστον ἐξῆς τῆς πόλης Πετρίου· καὶ τὸ τῆς μονῆς Λειμῶνος, τὸ κατόπι παρθεναγωγεῖον (νομιζῶ). Περίεργον ὅτι μίαν οἰκίαν μετὰ

τὴν τοῦ Ἰωάννου Ζαρίτη, ἔξω τῆς πόλης Πατρῶν κειμένην, εὐρίσκομεν τὴν τοῦ μεγάλου Καπλάνογλου, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς κατόπι παραφράδας) μέχρι πρὸ μικροῦ οἴκιον Γεδεών, καὶ πρὸ διακοσίων ἐτῶν Κωνσταντίνου Ἰζουκῆ, υἱοῦ τῆς Πουλχερίας συζύγου τοῦ ἡγεμόνος Νικολάου Μαυροκορδάτου, καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ Πατρῶν πρὸς τὴν πόλιν Φαναρίου ὁδεύοντες εὐρίσκομεν οἰκίαν Ζαφειροπούλου καὶ Καμάρα καὶ πλεουσίων τιῶν καὶ ἐμπορίων, γειτόνων μὲν ἀλλήλοις, ἀλλὰ καὶ συγγενῶν ἐξ ἐπιγυμῶν, ἃς διευκόλυνε, κατ' εὐχὴν, ἡ γειτνίασις.

Αὗτοί εἰσιν οἱ παλαιοί, αὗτοί οἱ μετὰ τὸ 1821 φαναριῶται λιπόντες ἡμῖν τὸ Φανάριον καὶ μακρόθεν ἐπισκεπτόμενοι αὐτό. Οὐδέμια ἐκπορὰ μεταξὺ ἡμῶν καὶ ἐκείνων ἢ ἡ ληρομοσύνη πολλῶν ἐθίμων ἱερῶν τε καὶ κοσμικῶν. Ἐνθυμοῦμαι ὅσα μοι δεηθῶντο γέροντες καὶ γράται καὶ ευρίσκω σχεδὸν οὐδὲν ἐκ τῶν ἐθίμων τῶν τότε διατηρούμενον ἀναγράφω ταῦτα εἰς τὸ Γ' τεύχος τοῦ Κωνσταντινοπολίτου Πρωσκυνητοῦ καὶ διὰ τοῦτο παρεργαίαι. Νομίζω δὲ τίς ἐστὶ τὸ περιλάλητον χάριτι σερῖφ τοῦ Γκιουλχανέ τοῦ 1809, τὸ κηρύξαν τὴν ἰσοπολιτεῖαν, παρώθησεν ἡμᾶς εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν πατρῶν ἐθίμων. Ἀπέβαλον οἱ πατέρες ἡμῶν ἔκτοτε κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ καλπώκια καὶ τοὺς τζουμπέδες καὶ οἱ «λογιώτατοι» τὰ εἰς τὸ μέγα καὶ πολλάκις βαρυτίμητον ζωνάρι ἐμπεπηγμένα μακρὰ καλαμάρια, ὧν ἔχθη τινα σώζονται ἐν τῇ κἀτωθὶ τοῦ Σερραϊκράτου ἀγορᾷ τῆς μελάνης, καὶ περιεβλήθησαν τὰ φράγκικα καὶ τὰ «ψαλιδοκέρια» (πανταλονία), καὶ ἐγένοντο στενοδράκιδες, κατὰ τὴν τότε λέξιν ἀπέθλιον καὶ αἱ μῆμαι καὶ προμήτορες ἡμῶν τὸν φερετζῆν, ἀλλὰ κατὰ τὴν πρὸς τὸν νεωτερισμὸν ταύτην ἀπεξενώθημεν καὶ συνηθεῶν πατρῶν, ἱερῶν τε καὶ κοσμικωτέρων. Ἡδυνάμειθα βεβαίως ἔκτοτε ἵνα φορῶμεν χροῶμα πράσινον καὶ ἵνα κρατῶμεν ἀλεξήλια χροῶματος ἐρυθροῦ, ἃ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν παλαιῶν φαναριωτῶν ἦν ἀδύνατον ἵνα φορῶμεν. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνων καὶ ἡ γενεὰς ἢ ἀσχημιζοῦσα ἐνόησε πρόσωπά τινα ἦν ἐπιτετραμμένη, μετὰ τοὺς κληρικοὺς, εἰς τοὺς Ἕλληνας μεγάλους διανοητὰς εἰς καὶ τοὺς ἡγεμόνας Ἠλλάδας καὶ Μολδαυίας καὶ τοῦτο, καθὼς ἤκουσα, ἔσ' αὐτοκρ. γερμανίου. Λέσχαι δὲ καὶ σὺλλογοὶ τοιοῦτοι καὶ συνταγισμοὶ ἐκπαιδευτικοί, καθὼς οἱ σήμερον πληθύνοντες παρ' ἡμέραν, ἦσαν ἀγνωστοὶ τὰ ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου παρ' ἡμῖν ἄδελφάτα σκοπὸν εἶχον τὴν κατασκευὴν ἱερῶν εἰκόνων διὰ τὰ τέμπλα τῶν ναῶν καὶ ἀλλοῖστα τὴν κήρυξιν νεκρῶν ἀπόρων καὶ τὴν ὑπανδρείαν πτωχῶν κορασιῶν καὶ τὸ ὑαυμάσιον καὶ χριστιανικὸν καὶ φιλανθρωπικὸν εἶδος τοῦτο παρέσυρεν ἢ πρὸς τὸν νεωτερισμὸν γορᾷ καὶ μόνον διὰ φιλοπώγων Ἀδελφότητων ἐσκαφάμεθα ὅτι δυνατόν ἡμῖν ἵνα ἀνακουφίζομεν τὴν ὕλικὴν κκοδοιμονίαν ὁμογενῶν τιῶν, τακτικῶς μὲν κατὰ τὸ πάσχα καὶ τὰ χριστούγεννα, ἐκτάκτως δὲ ἐν εὐμαρείᾳ τῶν ταμείων. Μέχρι τοῦ 1863, ὅτε ἀναφαίνεται ἐν Φαναρίῳ Φιλέπτι Ἀδελφ. κυρίων καὶ κυριῶν, ἐκράτει πρὸς τοὺς φαναριώταις παλαιοῖς καὶ νέοις τὸ καλὸν εἶδος τῆς πρὸς ἀκριβῆ διανομῆν ἐλεῶν χρησιμοποιοῦσως εὐσεβῶν γυναικῶν προδοθηκίας ἡλικίας ἢ πνευματικῶν, ἱερέων δὴλα δὴ, πᾶ-

σαν ἀπολαμβανόντων ὑπόληψιν. Ἀλλὰ, φανέντων παρ' ἡμῖν φιλανθρωπῶν ἐβήθη σωματεῖον, ἐξελαφρώσαμεν ἑαυτοὺς καὶ ἀπὸ τοῦ ἀχθους τούτου, ἀναθέτοντες εἰς τοιαῦτα σωματεῖα, παραλιπόντες εἰς τοιαύτας ἀξελφότητας, πολλάκις θνησιγενεῖς, ὡς κακεῖσε παρ' ἡμέραν καὶ συνιστωμένους καὶ διαλυομένους, τὸ ἔργον τῆς ὕλικῆς τῶν πενήτων ἐπικουρίας.

***

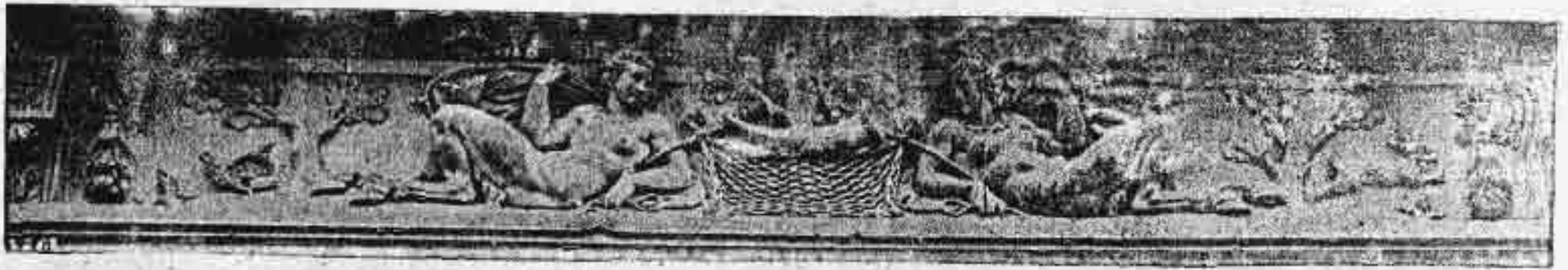
Αἱ περὶ συμφερόντων γενικῶν ὑποθέσεις συνεζητοῦντο κατ' ἴδιαν ἐν ταῖς οἰκίαις, καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας, διότι μικρὸν μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου αἱ πόλαι τῶν τειχῶν ἐκλείοντο, οἱ δ' ἔσ' τὸς τοῦ τείχους οὐδεμίαν ἠδύναντο ἵνα ἔχῃσι συγκοινωνίαν μετὰ τῶν κατοικούντων ἐξω τῶν τειχῶν. Μίαν εἰσέτι ὤραν μετὰ τὴν ἡλίου δύσιν ἔμενεν ἡ πόλη τοῦ Φαναρίου ἀνοικτὴ κατὰ τὸ ἡμῖσι, ἀλλ' οἱ διερχόμενοι ἔτιδον μίαν δεκάραν εἰς τὸν κρατοῦντα τὴν πόλιν ἡμίκλειτον, ἐνῆ ἢ πρὸς τὸ Πετρίον πόλιν ἐκλείετο ἐνωρίτερον τῆς τοῦ Φαναρίου, ἡμίσειαν ὤραν περίπου μετὰ τὴν ἡλίου δύσιν, τῶν διερχομένων καταβαλλόντων πάντε παραδες τοῦτο μέχρι τοῦ 1800, ὅτε καὶ πόλαι καθηρέθησαν καὶ τείχη ἤρξαντο καταδαφιζόμενα. Σημειωτέον ὅτι μόνον εἰς τὴν μίαν ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς τὸν ἱερέα ἐπετρέπετο ἵνα ἐξέλθῃσι κατὰ τὴν νύκτα, γνωστὸν ποιοῦντες εἰς τὸν θυροφύλακα τὸν τῆς ἐξόδου σκοπὸν καὶ ὅποτε παρίστατο ἀνάγκη ἵνα ἀνοιγῶσιν αἱ πόλαι τοῦ τείχους, ἐγένετο τοῦτο δι' ὑπουργικὸν διατάγματος οὕτως ἢ λέσχη «Μνημοσύνη» κατὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, ἃς εἶδον ἐν τῇ εὐρυτάτῃ αἰθούσῃ τοῦ καφενείου Κιλ-βουρνου πρὸ τοῦ 1860, ἐπετύγγανε τοιοῦτοσῶπως τὸ δικαιώματος τούτου. Αἱ γενικώτεροι τῶν ὑποθέσεων, ὡς εἶπα, συνεζητοῦντο μεταξὺ τῶν παλαιῶν φαναριωτῶν, καὶ τῶν μετὰ τὸ 1821, ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν, αἱ δὲ προσυναντήσεις ἐγένοντο εἰς τὰ φαρμακεία, εἰς τὰ «ἐμφιετζῆδικα», πρατήρια κόνεως ταμιάκου, καὶ εἰς τὰ καπνοπωλεῖα. Αἱ κατὰ τὰς νύκτας συγκαὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπισκέψεις ἦσαν ἀγνωστοί, καὶ διὰ τὴν δυσκολίαν τοῦ ἀνοίγματος τῶν πυλῶν τοῦ τείχους καὶ ἔνεκα περιέργου τινὸς ἀλλὰ δι' ἀκτικῆς ἀπόψεως τοῦ περιτοῦ κατὰ τὰς νύκτας φωτισμοῦ τῶν ὁδῶν καὶ ἐφρόνου οὕτω πάντες οἱ κάτοικοι τῶν μεγάλων πόλεων ἀνέγνων που ὅτι, καθ' ὅν καιρὸν προὔτεινετο ἐπὶ συνελύσεως τῶν ἐν Σιρόνη προκρίτων ὁ φωτισμὸς τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως ἐκείνης, πάντες οἱ ὀθνηανοὶ ἀντέστησαν εὐρίσκοντες περιττὸν τὸν κατὰ τὴν νύκτα φωτισμὸν, διότι, κατὰ τὴν γνώμην αὐτῶν, πᾶς χρηστὸς καὶ τίμιος οἰκογενειάρχης ποῖπει ἵνα κλείηται μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐντὸς τῆς οἰκίας. Ἐβλεπε δὲ τίς ἐνόησε τὰς νύκτας ἔνεκα συναναστροφῆς τινος τοῦ νεωτέρους φαναριώταις, τοὺς ἔξω τῶν τειχῶν, ἐννοεῖται, διατιμωμένους, μεταδιδόντας ἐν μεγάλῃ πομπῇ, προπορευομένου φαναρίου μετὰ τοῦ κηρίων, ἀνδρας δὲ καὶ γυναῖκας περιδεδλημένους πολυτίμους γούνας. Καὶ αἱ συναναστροφῆ, καθ' ἃς ἐνόησε παρευρίσκατο καὶ ἡ, κατὰ τὸν Ἠλίαν Τανταλίδη, «γενάτη συντροφία», κληρικοὶ κυρίως, ἀντικείμενον εἶχε φληναφίαν ἢ χαρτοπαίγνιον, περὶ τὸ «ταντοῦρι» γινόμενον, τράπεζαν, ἔχουσαν κάτωθι πύ-

ραυνον—διότι ἢ πάνκοινος γρηγορὸς θεομαστῶν μόλις ἤρξατο πρὸς πενήντα ἐτῶν ἐνταῦθα.

Μετὰ τὴν ἔρυσιν τῆς λέσχης «Μνημοσύνης» ἐλύθησαν καταργηθέντα πάντα σχεδὸν τὰ κέντρα τῶν πιναντήσεων ἐν φαρμακείαις καὶ καπνοπωλείαις, αἵτινες ἐγένοντο κατὰ κυριακὴν, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἢ κατὰ τινα μεγάλῃν ἑορτήν, ὅτε οἱ ἀρχαιοπρεπεῖς δὴθεν ἀριστοκράται φαναριῶται παρίσταντο, καὶ κατὰ τοὺς πρὸ τοῦ 1821 χρόνους καὶ κατόπιν, ἀκροώμενοι τῆς ἐν τῇ πατριαρχικῇ ναῖ λειτουργίας ὀπισθεν τοῦ ἱεροῦ βήματος, ἐν τῇ σκευοφυλακείᾳ, ἔπει πρὸ διακοσίων μὲν ἐτῶν ἦν βιβλιοθήκη τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου, μέχρι δὲ πρὸ τεσσαρακονταετίας, διὰ τὴν ἐν αὐτῇ στάσιν τῶν «ἀρχόντων» τῆς τε πατριαρχικῆς αὐλῆς καὶ τῶν ἀλλῶν Βλαχίας καὶ Μολδαυίας, ἐλέγχετο κοινῶς «ἀρχονταρίαι» Ἀπὸ τοῦ ἐτους 1862 ἡ λέσχη ἦν τὸ συνεντευκτήσιον τῶν γερόντων καὶ τῶν νέων τῆν ἡλικίαν φαναριωτῶν, οἵτινες ἐτίμων ἀλλήλους, ἐκάστου γινώσκοντας ἑαυτὸν, μέχρι σχεδὸν τοῦ 1868, ὅτε ἡ νέα γενεὰ παρηγηκόνισε τοὺς πρεσβυτέρους. Ζητήσασα οὕτω ἵνα διασπῆσιν τὸν δεσμὸν, ὅστις πρὸς ἐκείνους, δηλ. τοὺς γέροντας, συνέδεε πάντας τοὺς ἀνάγκην ἔχοντας ἐν τῇ βίῃ τῶν ὀθηγιῶν καὶ συμβουλιῶν ἐκείνων. Καὶ ἤρξατο δημιουργοῦμενον χάσμα γενεῶν, νέας καὶ γεροντικῆς, καὶ ἡ τελευταία, νόμῳ φύσεως, εἰς ἄλλην ἀμείνω, ζῆσιν μεταβάσα ἐληρομνήθη, καθὼς καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ζῆσιν ἀθετηθεῖται ἢ δὲ νέα οὕτε κἂν ἐσκέψατο ἵνα μάλιστα πῶς ἔξῃσι οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ πάπποι καὶ τίνα τὰ ἴδια καὶ κοινῇ εἶημα αὐτῶν, ἀφοῦ καὶ τὰ παλαιότερα μέλη τῆς ἐν Φαναρίῳ λέσχης πασιφανῆ κατ' ἴστυσαν τὴν ἀγνοίαν τῆς ἱστορίας τοῦ σωματείου τούτου.

Μικρὸν ἐτι καὶ ὅταν ἀποκόμωμεν ἐρευνηντες καὶ μνησάνοντες καὶ διαφωτιζόντες σιμειὰ τινα τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου ὅσοι πρὸς τοιαύτας ζητήσεις ἔχομεν κλίσιν, τίς θέλει εὐρεθῆ πόνον ἐν ἐκτετῇ αἰσθανόμενος πρὸς ἀναζήτησιν εἰδήσεων περὶ τῶν πατέρων ἡμῶν; Μικρὸν τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ χωρίζον ἡμᾶς ἀπ' ἐκείνων. Ἐρευνήσατε καὶ μάθετε καὶ ἀναγγεῖλατε τοῖς μεθ' ἡμᾶς καὶ ἡμῖν αὐτοῖς, ὅσοι φιλομαθεῖς ἐκ τῶν ἡμετέρων, τὸν βίον τῶν τριῶν πρὸ ἡμῶν γενεῶν, εἰς ἃς ἀριθμοῦνται βεβαίως καὶ πατέρες καὶ πάπποι καὶ συγγενεῖς ἐκείνων καὶ ἡμῶν. Πιστεύσατε δ' ἐτι ἡ διακρίδωσις τοῦ βίου καὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν ἔργων τῶν προαγομένων εἶται λαμποδὸν μνημοσύνον, καὶ θεῶ εὐχαρίστον καὶ ἡμῖν, ἐκαυνοποιοῦν δὲ τὴν μνήμην ἐκείνων, ἀποδεικνύει συνάμα ἐτι ἡ πρὸς τὴν παρελθούσαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν ζῆσιν ἀγάπη διατηρεῖται ζῆσιν, καὶ διὰ τῆς ἐξακριβώσεως τῶν κατ' αὐτὴν ἀντικαθιστῆ τὴν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν πατέρων καὶ πάππων προαγωγῆν «προσφόρον» διὰ τὴν ἀναίμακτον ἐν τῇ ναῖ θυσίαν. Ἄν αὐτὸ λείπη, καλὸν ἵνα μὴ λείπη τὸ χάρτινον μνημοσύνον, καίτοι ἦν δυνατόν ἵνα συνυπάρχοσι καὶ τὰ δύο.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

ΑΙ ΕΥΧΑΙ

- Χρόνια πολλά.
- Μὲ υγείαν καὶ εὐτυχίαν τὸ νέον ἔτος.
- Εὐχαριστῶ, ἐπίσης, ὁ,τι ἐπιθυμοῦν.

Καὶ μία θερμὴ χειραγῆρα ἐπισφραγίζει τὰς εὐχὰς αὐτὰς, αἱ ὁποῖαι ἀνταλλάσσονται σήμερον καὶ αὔριον εἰς ὄλους τοὺς τόνους, ἀπὸ ὅλα τὰ στόματα.

Ὅπου καὶ ἂν στρέψετε, ὅπου καὶ ἂν ὑπάγετε, θὰ εὐρεθῆ ἡ κάποιος νὰ σὰς σφιξῆ τὸ χεῖρ καὶ νὰ σὰς εὐχηθῆ «χρόνια πολλά, υγείαν καὶ κάθε καλόν», ἀπὸ ἐκείνου, οἱ ὁποῖοι ἐκμεταλλεύονται τὰς εὐχὰς τῶν καὶ τὰς πωλοῦν μέχρις ἐκείνων, ποῦ ἀληθινὰ σὰς εἶχονται καὶ θέλουν μὲ δύο ἔστω καὶ τετριμμένα λόγια νὰ ἐκδηλώσουν τὰ φιλικὰ αἰσθήματα ποῦ τρέφουν διὰ σὰς.

Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλην τὴν πρωτοχρονιανὴν δέχεσθε, δέχεσθε, δέχεσθε ἀκατάπαυστα εὐχὰς καὶ τὰς πληρώνετε ἢ μὲ τὸ ἴδιον νόμισμα ἢ μὲ τὸ νόμισμα κανενὸς εὐρωπαϊοῦ... αὐτοκράτορος. Θὰ σὰς εὐχηθῆ ὁ μπακάλης τῆς γειτονίας σας, ὁ τσοπτοῆς σας, ὁ κουρεύς, τὸ παιδί τοῦ γραφείου σας, ὁ ταχυδρομικὸς διανομεύς, ὁ ἐφημεριδοπώλης σας, ὅλοι αὐτοὶ διὰ νὰ δεχθοῦν καὶ τι ἄλλο, παρὰ εὐχὰς· ἀλλὰ θ' ἀκούσετε καὶ ἀπὸ χεῖλη περισσότερον συμπαθῆ καὶ ὀλιγώτερον χοντροκαμωμένα τὰ ἴδια ἴσως λόγια, ἀλλὰ σ' ἕνα τόνον πολὺ-πολὺ εὐμορφο, ποῦ θὰ σὰς φανῆ ὡσάν μουσική, σάν ἐμβατήριον εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς.

Αὐτὰ τὰ χεῖλη βέβαια ἀξίζει νὰ τὰ πληρώσῃ κανεὶς μόνον μὲ φιλιὰ.

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ

Ἡ ψυχρὰ λογικὴ καὶ ὁ Μόξ Νορδίου δὲν ἀφῆκε καὶ αὐτὸ τὸ ἀθῶον ἔθιμον τῶν εὐχῶν ἥσυχον. Ἐρχεται καὶ σὰς λέγει :

— Εἰς τί χρησιμεύουν; μήπως ἔχουν κανένα σκοπὸν; ἔχουν λόγον ὑπάρξεως; νὰ εἶχον τοῦλάχιστον καμμιάν μαγικὴν δύναμιν! . . . Ἄλλ' οὔτε. Ὅσας εὐχὰς καὶ ἂν ἀκούσετε, πάλιν ὁ χρόνος σας θὰ εἶναι χρόνος, δηλαδὴ ἡμέραι καὶ νύκτες, λύπη καὶ χαρὰ, εὐτυχία καὶ δυστυχία. Ἄλλως τε, κατήντησαν καὶ αὐταὶ κατὰ συνθήκην ψεύδη· σὰς εἴχεται χρόνια πολλά ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς σας, ὁ ἀπώσιος χθὲς ἀκόμη ἐσχεδιάζε νὰ σὰς ἐξοντώσῃ, σὰς εἴχεται ὁ σπάταλος ἀνειμιός σας, ὁ ὁποῖος θὰ χαρῆ μόνον διὰν ἀποθάνετε, σὰς εἴχονται τόσοι καὶ τόσοι, εἰς τοὺς ὁποίους σεῖς εἶσθε ἀδιάφορος.

Αὐτὰ λέγουν ἐκεῖνοι, ἀλλ' ἡ ἀνθρωπότης, ἢ ὁποῖα ζῆ, τοὺς ἀπαντᾷ :

— Ἀπατάσθε ἂν νομίζετε ὅτι αἱ εὐχαὶ δὲν ἔχουν λόγον ὑπάρξεως, δὲν εὐρίσκεσθε πρὸ

μίας συνθήκης, ἀλλὰ πρὸ μίας ψυχικῆς ἀνάγκης. Ὁ πόθος, ἡ ἐλπίς, ἡ εὐχή, ὅλα αὐτὰ εἶναι στοιχεῖα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ὅπως τὸ γέλιο καὶ τὰ δάκρυα. Καμμιά φορὰ δὲν θὰ εἰμπορέσετε νὰ καταργήσετε τὸ γέλιο, οὔτε νὰ στειρεύσετε τὰς πηγὰς τῶν δακρύων καὶ οὐδέποτε θὰ δυνηθῆτε νὰ ἐμποδίσετε τὸν ποταμὸν τῶν εὐχῶν νὰ τρέχῃ.

Μὴ ζητῆτε πρακτικὸν ὄφελος ἀπὸ τὰς εὐχὰς, μὴ ζητῆτε δι' αὐτὸ νὰ τὰς καταργήσετε, διότι εἶναι ὡς νὰ θέλετε νὰ καταργήσετε τὰ ρόδα, διότι δὲν μὲ εἶναι χρήσιμα εἰς τὸ μαγεῖσιον. Ἄλλως τε, δὲν εἶναι τόσο ἀχρηστοὶ ὅσον τὰς φαντάζεσθε. Ἡ εὐχή, ἡ εὐκρινὴς εἶναι σύμβολον τῆς πίστεως, ἡ ἀνθρωπότης ἔχει ἀνάγκην νὰ πιστεύῃ καὶ νὰ ἐλπίζῃ. Ἄν ζῆ ἀκόμη, ζῆ διότι πιστεύει εἰς τὴν ζωὴν, μία ἀθῆλος ἐμπιστοσύνη τὴν κρατεῖ· διατὶ νὰ μὴ θρέψωμεν τὴν ἐμπιστοσύνην ταύτην διὰ τῶν εὐχῶν μας ;

ΤΑ ΔΩΡΑ

Αὐτὰ συμπληρῶνουν τὰς εὐχὰς, ἔρχονται διὰ νὰ ἐκφράσουν ἐκεῖνο ποῦ δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐκδηλώσουν ἐκεῖνα, μ' ἕνα τρόπον ἐκφραστικώτερον καὶ διασκεότερον. Καὶ ἀνταλλάσσονται μὲ ἀφθονίαν καὶ διασταυροῦνται χαρακτηριστικὰ καὶ συναποφέρουν μαζί τῶν τὰ αἰσθημάτων μας καὶ τὰς προτιμήσεις, ἔν κομμᾷ τέλος τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδιάς μας.

Ἐννοῶ βίβρια τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα δίδομεν διὰ νὰ εὐχαριστήσωμεν καὶ διὰ νὰ εὐχαριστηθῶμεν, ἐννοῶ τὰ δῶρα, ποῦ ἀνταλλάσσομεν τὴν πρώτην τοῦ ἔτους ὄχι διότι μᾶς τὰ ζητοῦν, ὄχι διότι ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ τὰ κάμωμεν, ἀλλὰ διότι ποθοῦμεν νὰ ἐκδηλώσωμεν κάποιον σπινθήρα φιλίας, ἐκτιμήσεως, φροντοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι κρυμμένος βαθειὰ εἰς τὴν ψυχὴν μας.

Τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα, ὅπως ὅλα τὰ πράγματα εἰς τὸν αἰῶνά μας αὐτὸν, ἐπέστησαν τὰς παραποιήσεις τῶν, ἔγιναν εἰς πολλὰς περιστάσεις κοινὰ, ἀχρῶα, ἰσάδυνατα, ἀλαλα. Μ' ὅλα ταῦτα, ἀφοῦ κάθε παραποίησις δὲν συντελεῖ τοῦλάχιστον εἰς τίποτε ἄλλο, παρὰ εἰς τὸ νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἀξίαν τῶν γνησίων, τοιοῦτοτρόπως καὶ τ' ἄτονα ἐκεῖνα δῶρα χρησιμεύουν διὰ νὰ βεβαιώσουν τὴν ἀξίαν τῶν ἀληθινῶν.

Δὲν εἶναι τυχαῖον πρᾶγμα ἔν δῶρον. Τὸ δῶρον δὲν πρέπει νὰ εὐρίσκειται εἰς σέσιν μόνον μ' ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον προσφέρεται, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τὸ δίδει· εἶναι μία χειρονομία τῆς ψυχῆς τοῦ δίδοντος, ἡ ὁποῖα πρέπει νὰ προσαρμοσθῆ εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ψυχῆς ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τὸ λαμβάνει. Χρειαζέται λοιπὸν πολὺ ταῦτ, μεγάλη

ψυχικὴ λεπτότης, διὰ νὰ κατορθώσῃ ἔν δῶρον νὰ προσαρμοσθῆ ἀρμονικὰ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν προορισμὸν του.

Ἐν τοῦτοις ἡ ποίησις καὶ τὸ αἶσθημα τὸ περιβάλλον μὲ τὸ γλυκὺ θέλητρον καὶ τὸ στολίζον μὲ τὰ τρυφερώτερα δνειρα. Γύρω εἰς ἕν μικρὸν κόσμημα πλέκονται τόσοι εὐχαὶ καὶ πόθοι καὶ ἐπάνω εἰς ἀσημόνι δῶρον κτίζονται οἱ πύργοι τῆς εὐτυχίας μας . . .

Ἡ πρακτικότης μὲ τὸν ἄγριον καὶ σκληρὸν πέλεκύν τῆς ἐκρήμνισε ἕως σήμερον πολλὰ ὡς ἀχρηστα· ἄς φεισθῆ τοῦλάχιστον τῶν δῶρων αὐτῶν· μᾶς χαρίζουν ἔν μέσω τῶν ἡμερῶν πρακτικότητος καὶ μίαν ἡμέραν ποιήσεως.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ

Τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα ἀνάγονται εἰς τοὺς Ρωμαίους, οἱ ὁποῖοι τάντηλλάσσαν κατὰ τὰς καλένδας τοῦ Ἰανουαρίου. Ὀνομάζοντο *strenuae*, ἔξ οὗ καὶ τὸ γαλλικὸν *étrennes*, πρῶτος δὲ τιμηθεῖς δι' αὐτῶν ἦτο ὁ βασιλεὺς τῶν Σαβίνων Τάτιος. Ὁ Καλιγούλας τὰ ἐζήτησε διὰ διατάγματος· διὰ ν' ἀναθρέψῃ καὶ προικίσῃ δι' αὐτῶν τὴν θυγατέρα του. Οὕτω δὲ τὴν 1 Ἰανουαρίου περιεπάτει γυμνόπους ἐπὶ σωροῦ χρυσοῦ, τὸ ὁποῖον οἱ φοβισμένοι ὑπήκοοι του εἶχον ρίψει πρὸ τῆς θύρας του.

Τὰ *strenuae* ἦσαν πολυτελεῖ ἢ ἀπλά, ἀνάλογα πάντοτε πρὸς τὴν ἀπλότητα ἢ τὴν πολυτελείαν τοῦ τότε βίου.

Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία τὰ κατεδίωξε κατ' ἀρχάς, δι' ὅτι ἐπειδὴ συνέπιπτεν ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν κατὰ τὰς ἀπόκρως, συναδεύοντο μὲ δργια, λείψανα τῆς ρωμαϊκῆς ἐκδαιτησεως. Ἀλλὰ κατόπιν, ὅταν ἀπηλλάγησαν ταύτων, δὲν ἔκαμε πλέον λόγον δι' αὐτὰ.

Τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα ἀπησχόλησαν ἀρκετὰ καὶ τὴν φιλολογίαν. Τὸ ἔθιμον αὐτὸ τὸ ἐξιστόρησαν, τὸ ἐγκωμιάσαν καὶ τὸ ἐσατύρισαν πολλοί.

Ἀξίζει τὸν κόπον ἐδῶ ν' ἀντιγράψω κάποιον παλαιὸν τετράστιχον, ὠραῖον ἐπιτύμβιον τῶν φιλαργύρων καὶ τῶν ἐχθρῶν τῶν δῶρων, ὅταν . . . τὰ δίδουν.

Ἐδῶ κοιμᾶται ἀσφαλῶς τὸ σῶμα τοῦ κυρ Γιάννη, καλὸ πρὶν εἶθ' ἢ ὄρα ἐφρόντισε παραμονὴν τοῦ ἔτους ν' ἀποθάνῃ, γὰ νὰ μὴ δώσῃ δῶρα.

Κάποιος.

J'échange t. p. différents
CONST. CONSTANTINOFF

Τρόφιμο δὲ (Τσερκία)

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΕΥΤΥΧΙΔΗΣ

(Εκ τοῦ πραγματικοῦ)

Ἀπὸ ἑξι μηνῶν λαμποκοπεῖ καὶ στραπτει ἡ ταμπέλα τοῦ ἱατροῦ Εὐτυχίδου ἐπὶ τῆς θύρας τῆς ἐν Πέραν οἰκίας του.

Λαμποκοπεῖ καὶ στραπτει καὶ προσελκύει τὰ βλέμματα πάντων τῶν διαβατῶν καὶ ὁμοίως οὐδεὶς, ἀπολύτως οὐδεὶς, μέχρι σήμερον ἐσήμεινε τὸν κώδωνα, ἵνα επικαλεσθῆ τὴν ἱατρικὴν συνδρομὴν του.

Πρὸ ἑπταμηνῶν μηνῶν, μετὰ ἐνδελεχεῖς σπουδὰς ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν, ἀποκτήσας τὸ δίπλωμα τοῦ διδασκτοῦ τῆς ἱατρικῆς, ἤλθεν εἰς Κων/πολιν, ἵνα ἐξυμνήσῃ τὸ ἐπάγγελμά του, ἐνοικιάσας τὸ δεύτερον πάτωμα τῆς οἰκίας τῆς πλουσίας χήρας κ. Ψ., ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Α... τοῦ Πέραν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς ἐξαμηνίας τὰ ὀλίγα μῆσα, ἅπανθ' ἐπέβη, ἐξητηλήθησαν ἤδη καὶ ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν ἐν μεγάλῃ ἐπιδησίᾳ ἀμνηστίας. Δὲν θὰ παρήρχοντο πολλὰ ἡμέραι καὶ ἡ πᾶσι μετ' ὅλων τῶν παροισμένων τῆς θά ἐκρούε τὴν θύραν του. Ἡρξισεν νὰ γίνηται νευρικός. Ὁ ἴστος τὸν ἐγκατέλιπε καὶ ὄρας ὀλοκλήρους διήρχετο συλλογιζόμενος καὶ διατρέχων μεγάλους βήμιας τὸν κοιτῶνά του εἰς μήκος καὶ πλάτος.

Νύκτι τινὰ περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἀγρυπνῶν εἶ, ἤκουσε κρουιόμενον τὸν κώδωνα τῆς ἐξωθύρας. Ἀνεσκόπησεν, ἡ καρδιά του ἤρξισεν νὰ πάλῃ ἰσχυρῶς καὶ ἀνέκραξε περιχαρῆς:

— Ἴδου τέλος πάντων ὁ πρῶτος πελάτης, ὁ πρῶτος μετρηθὴς καὶ ἴσως...

Ἀνεμεινεν ὅπως ἡ ὑπερέτρια τῆς οἰκίας ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ἀλλ' οὐδεὶς ἤκούετο. Ὁ κώδωνισμός ἐπανελήθη τὸ δεύτερον. Ἀνεμεινεν ὀλίγον ἡκόμη. Ὁ κώδων σημαίνει καὶ ἐκ τρίτου σφοδρῶτερον. Τέλος ἀποφασίζει νὰ ἀνοίξῃ τὸ παρῆθρον καὶ νὰ ἴδῃ εἰς ἐπικαλεῖται τὴν ἱατρικὴν του ἀντιλήψιν.

Κύριε ἐκ τοῦ παρῆθρου ἐρωτᾷ:

— Τίς εἶμι;

Ἀπινᾶ δειλὴ γυναικίᾳ φωνή:

— Σὺς παρακαλῶ, κύριε ἱατρὲ, ἀνοίξτε μοι, δίδω, ἀναχωρήσασαι ἐν βία, ἐλησιόνησαι νὰ λάβω τὸ κλειδί τῆς θύρας, ἢ καλλίτερα ρίψατε μοι τὸ ἰδικόν σου κλειδί.

Ὁ ἱατρὸς Εὐτυχίδης ἀπεγνώρισεν τὴν φωνὴν τῆς ὑπερέτριας τῆς οἰκίας.

Ἀντὶ νὰ ρίψῃ τὴν ἰδικὴν τὸν κλειδί εἰς τὴν ὑπερέτριαν, προὔτιμησε νὰ κατέλθῃ καὶ ν' ἀνοίξῃ αὐτὸς τὴν θύραν, ἵνα συγχρόνως ἐλέγξῃ τὴν ὑπερέτριαν.

Λυθὸν μικρὸν λιμπετῆρα κατῆλθε καὶ ἤνοιξε. Διὰ πρώτην φοράν παρατηρεῖ προσεκτικῶς τὸ πρόσωπον τῆς νεαρᾶς ὑπερέτριας Μαρίας, μόλις δεκαεξαετίας, πρόσωπον εὐειδέσιμον καὶ θελκτικώτατον.

Ἐκ πείσματος δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τοῦ νὰ εἴπῃ:

— Ἀπὸ καμμίαν συνεντεύξιν μετὰ κινενοῦ ἐξαδέλφου βέβαια, αἱ;

Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῶν προσβλητικῶν τούτων λόγων ἡ ὑπερέτρια ἀπὸ ἐρυθροπαρεῖου, ὡς ἦτο, κατέστη ὄχροσάτη καὶ δάκρυα ἀνέβλυσαν ἀπὸ τοὺς μαύρους ἀμυγδαλωτοὺς ὀφθαλμούς της.

— Πῶσον ἄδικος καὶ σκληρὸς εἶσθε, κύριε ἱατρὲ! Μοὶ ἐμήνυσαν ὅτι ἡ μητέρα μου ἀρρώστησε καὶ πῆγα νὰ τὴν ἴδω μετὰ τὴν ἀδελφὴν τῆς κυρίας μου. Ἀλλὰ εἰς τὴν παραχρῆν μου ἐλησιόνησαι νὰ πάρω τὸ κλειδί καὶ δι' αὐτὸ σὺς ἀνησύχησα. Σὺς παρακαλῶ νὰ με συγχωρήσετε.

Ὁ κ. Εὐτυχίδης, νέος κατὰ βίαιος ἀγαθός, συνεκινήθη ἐκ τῶν δακρύων τῆς κόρης καὶ τῆς ἀπλῆς αὐτῆς ὁμολογίας καὶ τὴν ἠρώτησε:

— Καὶ ποῦ κατοικεῖ ἡ μητέρα σου; ἀπὸ τί πάσχει;

— Κατοικεῖ εἰς τὰ Ταταῖα, εἰς τὴν ἐνορίαν τῆς Εὐαγγελιστρίας. Εἶναι γνωστοτάτη ὑπὸ τὸ ὄνομα Θανάσινα ἡ δασκάλα. Δὲν γνωρίζω ἀπὸ τί πάσχει, ἔπεσεν ὁμοῦ μετέπειτα.

— Συγχωρῆσέ με, Μαρία, διὰ τὴν ἄδικον ὑπόψιν μου.

— Δὲν πειράζει, κύριε ἱατρὲ, συγχωρήσατέ με καὶ πάλιν ποῦ σὺς ἐνώληθη. Καλὴ νύκτα σὺς.

— Καλὴν νύκτα, Μαρία.

Ὁ ἱατρὸς ἀνεβῆ εἰς τὸ δωμάτιόν του δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσπάσῃ τὸν νοῦν του ἀπὸ τοῦ θελκτικοῦ προσώπου τῆς Μαρίας. Συλλογιζόμενος αὐτὴν καὶ ἀποφασίζων νὰ μεταβῇ τὴν ἐπομένην νὰ ἐξετασθῇ τὴν ἀληθειαν τῆς ἀσθενείας τῆς μητρὸς της καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ τὴν παραύχῃ τὴν βοήθειάν του, ἀπεκοιμήθη.

Τὴν ἐπαύριον, μεταβὰς εἰς τὴν Εὐαγγελιστρίαν καὶ ἐρωτήσας παντοῶν τινὰ περὶ τῆς οἰκίας τῆς κυρίας Θανάσινας τῆς δασκάλας, ἐλησιόνηθη παρ' αὐτοῦ, ὅτι εἶναι πτωχὴ μὲν, ἀλλ' ἐντιμοτάτη γυνή, χήρα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τοῦ δημοδιδασκάλου τῆς ἐνορίας Θανάση Δημοπούλου, δόσσα καλὴν ἀνατροφὴν εἰς τὰ τρία αὐτῆς τέκνα, ὧν τὴν μεγαλειώτερην Μαρίαν, ἠναγκάσθη νὰ τοποθετήσῃ ὡς ὑπερέτριαν παρὰ τινὶ πλουσίᾳ καὶ καλῇ κυρίᾳ τοῦ Πέραν, τὰ δὲ δύο ἄλλα, αἰν τὸ μικρότερον ἄρρεν, ἡλικίας 10 ἐτῶν, συνετήρει παρ' ἑαυτῆ διὰ τῆς ἐργασίας τῆς ἐνοροπάτουσα.

Ὁ κ. Εὐτυχίδης διηυθύνθη πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν οἰκίαν. Τῷ ἠνοιξεν ἡ ἀδελφὴ τῆς Μαρίας, κόρη θελκτικώτατη, ἡλικίας 12 ἐτῶν. Ἐδήλωσεν εἰς αὐτὴν ὅτι εἶναι ἱατρὸς σταλεὶς ὑπὸ τῆς Μαρίας ἵνα ἐπισκεφθῇ τὴν ἀσθενοῦσαν μητέρα της.

Ὁδηγήθη παρὰ τῆ ἀσθενεῖ καὶ μετὰ λεπτομερῆ αὐτῆς ἐξέτασιν διεγνώσε περιπνευμονίαν. Ἐδῶκε τὰς καταλλήλους ὁδηγίας,

ἐγράψε τὴν καταλλήλων συνταγὴν, ἣν παρέλαβε μετ' ἑαυτοῦ καὶ ἀπῆλθεν, εἰπὼν ὅτι θὰ ἐπεμπε τὰ φάρμακα καὶ θὰ ἐπανήρχετο τὴν ἐπομένην, τοῦθ' ὅπερ ἀληθὸς καὶ ἐποίησε.

Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν, συγγενήσας ἐπὶ τῆς κλίμακος τὴν Μαρίαν, εἶπεν εἰς αὐτὴν ὅτι ἐπισκεφθῆ τὴν μητέρα της, τὴν ὁποίαν ἀνελάμβανε νὰ θεραπεύσῃ δωρεάν ἐντὸς τοῦ πλείου 10 ἡμερῶν.

Ἡ Μαρία ἐξέφρασε διὰ λόγων θεορῶν τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν ἐγνωμοσύνην της, ὃ δὲ ἱατρὸς εἰσερχόμενος εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐσπύτετο: «Ἴδου τέλος πάντων ὁ πρῶτός μου πελάτης, ἔστω καὶ ἄνευ ἀμοιβῆς».

Αἱ ἐπισκέψεις τοῦ ἱατροῦ Εὐτυχίδου παρὰ τῆ ἀσθενεῖ μητρὶ τῆς Μαρίας ἐσηκολύθησαν τακτικῶς μέχρι τῆς ἐντελοῦς αὐτῆς ἀναρρώσεως.

Ταυτοχρόνος ὁμοῦ, κατὰ σύμπτωσιν ἀνεξήγητον, ἤρξισεν νὰ σχηματίζῃ καὶ ἀληθὴν πελατεῖαν, προσκαλούμενος πολλοὺς τῆς ἡμέρας εἰς διάφορα μέρη ἢ καὶ δεχόμενος κατ' οἶκον πολλοὺς κατ' ἐκαστὴν ἀσθενεῖς. Ἀπηρεχόμενος τοιοῦτοιτρόπως μετὰ τῶν ἀσθενεῖς του καὶ μετὰ τὰς ἐπὶ τῶν ἀσθενεῖων αὐτῶν μελέτας του, ἐλησιόνησεν ἐντελῶς τὴν Μαρίαν.

Ἡμέραν τινὰ συνήνησεν αὐτὴν μετὰ τὸ σάββαθρον ἀναχεῖρας καθαρίζουσαν τὴν ἀδαλῆ τῆς οἰκίας. Ἡ Μαρία, περιμερίσασαι μετὰ σεβασμοῦ, ἀντιπεδῶσε τὸν χιματισμὸν τοῦ ἱατροῦ καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν διπλῶς:

— Πῶς πηγαινόναι αἱ ἐπιθέσεις, κύριε ἱατρὲ;

— Καλὰ, πολὺ καλὰ, Μαρία.

Ἡ Μαρία ἐμεδίωσε μεδίματα ἀλλόκοτον, οὐχὶ ἀμειψῶν χιμᾶς καὶ ἐκνοσοήσεως, ὅπερ δὲν διάρρηξε τὸν ἱατρὸν.

Ὁ ἱατρὸς, ὅπ' ὅταν ἀπέκτησε πελατεῖαν καὶ αἱ ἐπιθέσεις του ἐβλαίνον καλῶς, ἐνοικήθη μετὰ τὸ γεῦμα, ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῶν 2 ὥραν, νὰ μεταβαίη εἰς τοῦ Ταταίων καὶ νὰ λαμβάνῃ ἐπὶ τὸν καρπὸν τῶν ἀναγινώσκων ἐφημερίδα. Τοῦτο εἶχε γνωστοποιήσει εἰς τὴν Μαρίαν, ἵνα ἐν ἀνάγκῃ πληροφορηθῇ τοὺς τυχόν κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ζητούντας αὐτὸν.

Ἐν ἀπόγευμα Κυριακῆς, κατ' ἣν ὥραν ὁ ἱατρὸς Εὐτυχίδης ἐρρόφα ἤσυχως ἐν τινὶ γωνίᾳ τὸν καρπὸν του εἰς τὸ καφενεῖον Τακαλιάν, ὅπερ ἦτο πλήρες καλοῦ καὶ ἐλεκτοῦ κόσμου, ἴσταται πρὸ τῆς θύρας αὐτοῦ μεγαλοπρεπῆς ὄχημα. Κατερχεται τῆς ἐδρας τοῦ ἠνιόχου ὁ παρ' αὐτῷ καθήμενος νεαρός θαλαμηπόλος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ καφενεῖον ἐρωτᾷ μεγαλοφώνως:

— Τίς εἶναι ὁ ἱατρὸς κ. Εὐτυχίδης;

Ὁ κύριος Εὐτυχίδης ἐκλήρωσε ἀπαντᾷ:

— Ἐγὼ εἶμι.

Πάντες ἐστράφησαν πρὸς τὸ μέρος του καὶ παρετήρησαν αὐτόν.

Ὁ θαλαμηπόλος ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτὸν λέγει :

— Στείσατε, ἰατρέ, ὁ κύριός μου ἔχει ἀνάγκη τῆς ἰατρικῆς συνδρομῆς σας.

Ὁ ἰατρός, τοῦ ὁμοίου ἢ ἐκπληξῆς ἠΰσαν, ἀκολουθεῖ τὸν θαλαμηπόλον καὶ ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ὀχήματος, ὃ δὲ θαλαμηπόλος, κλείσας τὴν θυρίδα, ἀνέρχεται εἰς τὴν θέσιν τὴν παρὰ τῷ ἠνώχῳ, εἰς ὃν δίδει ὁδηγίαν.

Τὸ ὄχημα ἐκαναεῖ, διασχίζει διαφόρους ὁδούς ἐπὶ ἡμίσειαν καὶ πλέον ὄραν καὶ τέλος σταματᾷ εἰς τινὰ γωνίαν. Ὁ θαλαμηπόλος κατελθὼν τῆς ἑδρας καὶ ἀνοίξας τὴν θυρίδα λέγει εἰς τὸν ἰατρὸν :

— Συγγνώμη, ἰατρέ, ἠπατήθην ὡς πρὸς τὸ ὄνομα· δὲν εἴσθε ὑμεῖς, τὸν ὁμοίον ζητεῖ ὁ κύριός μου· τώρα παρετήρησα τὸ σημεῖο-μοιτίδιόν μου καὶ εἶδον τὴν πλάνην μου Ζητῶ καὶ πάλιν συγγνώμη, ἀλλὰ θὰ σᾶ φέρω καὶ πάλιν μὲ τὸ ὄχημα ὀπίσω εἰς τοῦ Τοκατλίην, ἀπόθεν σᾶς παρέλαβον.

Μετὰ τινὰ λεπτὰ τὸ ὄχημα ἐπανέρχεται πρὸ τοῦ Τοκατλίην, ὅπου ὁ ἰατρός κατέρχεται χαρτωμένως ἐδαφίως ὑπὸ τοῦ θαλαμηπόλου. Ἰβάντες οἱ θαμιῶνες τοῦ μεγάλου τούτου κέντρου περιτηροῦν καὶ θαυμάζουν τὸν νεαρὸν τούτον καὶ τῶς ἀγνωστον ἰατρὸν Εὐτυχίδην, ὃ ὄμοιος προσκαλεῖται τοιοῦτοτρόπως εἰς **μεγάλα σπήτια**.

Ὁ ἰατρός Εὐτυχίδης ἐβασάνισεν τὸν νοῦν του νὰ εὗρη μίαν ἐξηγήσιν τῆς περιπετειῆς ταυ ταύτης, ἀλλ' εἰς μάτην, οὐδεμίαν εὔρησεν.

Παροῦλλον ἑβδομάδες. Εὐρισκόμεθα εἰς τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων. Ὁ κ. Εὐτυχίδης ἀλησμόνητος τὴν ὡς ἀνω περιπέτειάν του, πρὸ πάντων διδοί ἢ το πίντοτε ἀπρηχο-λημένος. Ἡ ἐλευθία του ὀλονέν ἠΰσαν. Δὲν εὗρισκε κοριολεκτικῶς κατὸν οὐδέ νὰ φάγη.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἐπισκεφθεῖς ἀσθενῆ τινὰ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς Εὐαγγελιστρίας ἐνεθυμήθη τὴν πρώτην αὐτοῦ πελατίδα, τὴν μητέρα τῆς Μαρίας, καὶ ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ πρὸς ἐπισκεψὴν τῆς.

Μεγάλως ἐξεκλίγη εὐρὸν παρ' αὐτῇ τὸν θαλαμηπόλον τοῦ **μεγάλου σπητιοῦ**, τὸν ἦρσα τῆς ἀνεξηγήτου παρ' ἑβδομάδων περιπετειῆς του.

Ἡ μήτηρ τῆς Μαρίας ἐσύστησεν αὐτὸν εἰς τὸν ἰατρὸν :

— Ὁ ἀνεψιός μου Γεώργιος, ἐξάδελφος τῆς Μαρίας.

Ὁ ἰατρός δὲν ἠθέλησε νὰ χύσῃ τὴν εἰκαρίαν ἵνα ζητήσῃ ἐξηγήσιν διὰ τὸ μυστήριον τῆς περιφορῆς του ἐπὶ ἀμοξῆς μίαν περίου ὄραν ἀνά τὰς ὁδούς τοῦ Περαι.

Ὁ Γεώργιος λίαν συγχαυνημένος ἀπήντησε :

— Κύριε ἰατρέ, εἴσθε ὁ σωτὴρ τῆς ζωῆς τῆς ἀγαπητῆς μου θείας καὶ σᾶς εἶμαι διὰ τοῦτο εὐγνωμων. Ἡ εὐγνωμοσύνη μου πρὸς ἑμᾶς μὲ κάνει νὰ ἦμαι εὐκρινῆς καὶ δὲν θὰ σᾶς ἀποκρύψω τίποτε.

Καὶ διηγήθη εἰς τὸν ἰατρὸν καὶ τὴν θείαν του πῶς ἡ Μαρία ἐξ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἰατρὸν, ἐκάλεσε μίαν ἡμέραν αὐτὸν καὶ δοῦσα εἰς αὐτὸν χρηματικὸν τι ποσὸν τὸν ὄδηγησε νὰ παύσῃ τὴν σπητὴν ἐκείνην τῆς προσκλή-

σεως τοῦ ἰατροῦ ἐκ τοῦ Τοκατλίην, ἵνα ἐκλεισθῇ αὐτὸν εἰς τὸν μεγάλον κόσμον, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐπέτυχεν, οἷ δὲν ἦτο αὐτὴ ἢ μόνη ἐκλείπει πρὸ ἐκείνου διὰ τὸν ἰατρὸν, ἀλλ' εἰς ὄλους τοὺς προμηθευτὰς τῆς κυρίας τῆς, τὸν ἀρτοποιὸν, τὸν γαλακτοπώλην, τὸν παντοπώλην, τὸν κρησιπώλην, τὸν λαχανοπώλην, τὸν ὀπωροπώλην καὶ εἰς ὅλα τὰ καταστήματα εἰς τὰ ὅποια ἐπέλετο ὑπὸ τῆς κυρίας τῆς, εἰς τὴν μοδίστραν, τὴν καπελλοῦ, τὴν ράπτριαν καὶ ἐν γένει εἰς ὅλα τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἠγόραζεν ἡ κυρία τῆς καὶ εἰς τὰ ὅποια πάντες συνεπαίθον τὴν Μαρίαν διὰ τὴν σεμνότητα καὶ τοὺς γλυκεῖς αὐτῆς τρόπους καὶ τὴν ἠρώτων πῶς περῶ, ἀπῆλθον παραπονεμένη ὅτι δὲν εἶναι διόλου εὐχαριστήμενη καὶ ὅτι ταχέως θὰ ἐγκατέλειπε τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας τῆς, τὴν ὁποίαν ἐν ταῦτοις ὑπερηγάλα. Εἰς δὲ τοὺς ἐρωτῶντας τὸ αἴτιον, πολλοὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς μὴ ἐρωτῶντας ἔλεγεν ἀνθορημῆτως καὶ προθέτως :

— Ἡ κυρία μου εἶναι πολὺ καλὴ καὶ μὲ ἀγαπᾷ πολὺ καὶ ὅσον δι' αὐτὴν δὲν θ' ἀπεφάσιζα ποτὲ νὰ τὴν ἀποχωρισθῶ. Ἀλλ' ἔχει ἐννοικίοντα ἑνα ἰατρὸν **ὀνομαζόμενον Εὐτυχίδην, ὃ ὁποῖος φαίνεται νὰ ἦναι πολὺ καλὸς ἰατρός, διότι δλην τὴν ἡμέραν καὶ τὰς νύκτας ἀκόμη δέχεται χιλιάδας ἀσθενῶν**. Αὐτὸ ἀκριβῶς μὲ κάνει νὰ φύγω ἀπὸ αὐτὸ τὸ σπήτι, **διότι κατασκαίνομαι δλην τὴν ἡμέραν ν' ἀνοίγω τὴν θύραν εἰς τοὺς πελάτας τοῦ ἰατροῦ. Καὶ πόσοι εἶναι, Θεέ μου ! Μόλις φύγη ἕνας ἔρχονται εἰς τὸν τόπον του δύο. Ἡ σάλα εἶναι πάντοτε γεμάτη ἀπὸ ἀσθενεῖς, οἱ ὁποῖοι περιμένουν τὴν σειρὰν των**. Αὐτὸ δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ ὑποφέρω καὶ ἢ ἀναγκασθῶ νὰ φύγω ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς καλῆς μου κυρίας.

Ὁ ἰατρός Εὐτυχίδης ἠκούσεν ἐκκληκτος ὅλην αὐτὴν τὴν μακρὰν ἀφήγησιν τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ Γεωργίου. Δάκρυα εὐγνωμοσύνης ἀνέβλυσαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ σφιγξας θερμῶς τὴν χεῖρα τῆς κυρίας Θανάσσιας καὶ τοῦ Γεωργίου ἀπῆλθε σκεπτικῶς.

Τώρα ἐξίγει ἐνκόπως ὁ ἰατρός τὸ μυστήριον τῆς ἀποκτήσεως ἐντὸς τόσον ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος τόσον πολυπληθούς πελατείας, ἀφοῦ ἐπὶ ὃ μῆνας πρότερον οὐδὲ εἰς ἕκρουε τὴν θύραν αὐτοῦ. Τώρα ἐξίγει καὶ τὸ αἴτιον, διὰ τὸ ὁποῖον ἡ Μαρία ἀπέφυγεν ἀπὸ τινος νὰ εἰρηθῇ κατὰ πρόσωπον τοῦ ἰατροῦ.

Εἶναι ἡ παραμονὴ τοῦ νέου ἔτους.

Ὁ ἰατρός Εὐτυχίδης ἐξελθὼν τῆς οἰκίας του, μετέβη εἰς τὴν Μ. Ὀδόν, ἐπισκέψθη διάφορα καταστήματα καὶ κοσμηματοπωλεῖα, ἠγόρασε διάφορα ἀντικείμενα κατὰλληλα διὰ δῶρα καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἐκλείσθη εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ ἤρχισε καὶ πάλιν, ὡς ἄλλοτε, νὰ διασχίῃ τὸ δωμάτιον μεγάλους βήμασι κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος.

Τέλος, ὡς λαβὼν ἀπόφασιν τινὰ, κρούει τὸν κώδωνα.

Παρουσιάζεται ἡ Μαρία.

Ὁ ἰατρός Εὐτυχίδης κλείει τὴν θύραν τοῦ γραφείου καὶ λέγει :

— Ἐπεθύμουν, ἀγαπητῆ μου Μαρία, νὰ σοὶ ὁμιλήσω ἰδιαιτέρως δύο λεπτὰ.

Ἡ Μαρία ἐκκληκτος διὰ τὴν τοιαύτην

γλώσσαν τοῦ ἰατροῦ μένει ἀναυδὸς καί, ἀσχηνομένη, κίπτει τὴν κεφαλὴν.

Ὁ ἰατρός ἐξακολουθεῖ :

— Ἀγαπητῆ μου Μαρία ! Γνωρίζω πᾶν ὅ,τι δι' ἐμὲ ἐκαμες. Γνωρίζω ὅτι εἰς σέ χροαστῶ τὴν σημερινὴν πελατείαν μου, τὴν εὐτυχίαν μου. Μὴ δυνάμενος ἄλλως νὰ σὲ ἀνταμείψω σοὶ προσφέρω τὴν καρδίαν μου. Τὴν δέχσαι, Μαρία μου; ὦ ! σὲ ἀγαπῶ, Μαρία μου, σὲ λατρνεῶ . . .

Ἐπὶ τέλος ἡ καλὴ κόρη ἐν μέσῳ τῶν λυγμῶν ἠδυνήθη γ' ἀρθρώσῃ τὰ ἔσθης :

— Πόσον κακῶς, ἰατρέ, ἀνταμείβετε τὰς μικρὰς πονηρίας, εἰς τὰς ὁποίας κατέφυγον διὰ νὰ σᾶς προμηθεύσω πελατείαν. Ἄν ἐκαμα κακῶς, συγχωρήσατέ μοι, ἂν δὲ καλῶς, μὴ με ἐξυβρίζετε διὰ τὴν ὀφθαλμίαν καὶ τὴν πτωχίαν μου. Εἶμα μὲν πτωχὴ καὶ ἀπροστατεύτος, ἀλλὰ θέλω νὰ ζήσω ὡς τιμὰ κόρη.

— Καὶ ποῖος, ἀγαπῆ μου, σοὶ προτείνει ἄτιμον πρότασιν; Πᾶν ὅ,τι σήμερον ἔχω εἰς σέ τὸ ὀφείλω. Διὰ τῶν ἰδίων σου χειρῶν ἐσημύμισα τὴν προικὰ σου, τὴν ὁποίαν καὶ μοι ἔδασες. Θὰ σὲ κάμω σύζυγόν μου νόμιμον. Ἄφρον θὰ ἐνάγω εἰς τῆς μητρός σου καὶ θὰ ζητήσω ἐπισήμως τὴν χεῖρά σου.

Ἡ Μαρία πλήρης δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, τὴν φωνὴν ταύτην δακρύων χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης, ἀπήντησε :

— Σκεφθῆτε καλὰ, ἰατρέ, δι' αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀποφασίζετε νὰ κάμω ἐν στιγμῇ γενναίωφρονος σκέψεως νὰ μὲ ἀνταμείψετε δι' ἐν μικρὸν καλόν, τὸ ὁποῖον ἐκαμα ἐκ συμπαθείας πρὸς ὑμᾶς, βλέψατε τὴν στενόχωρον θέσιν σας, καὶ ἐξ εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ζωῆς τῆς μητρός μου.

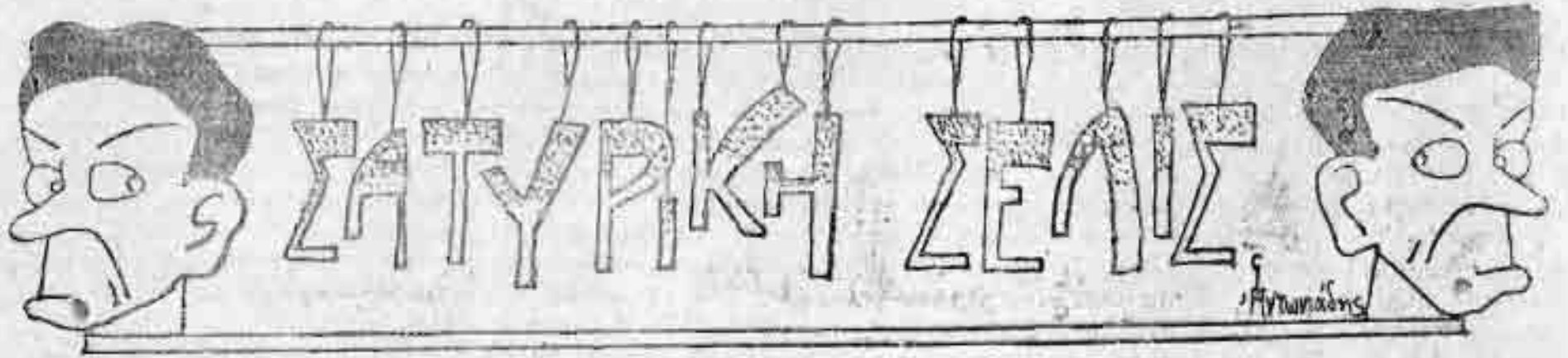
Τὸ μέλλον σᾶς μεσιδᾷ· ἐκλέξατε καὶ λάβετε σύζυγον κατὰλληλον καὶ ἀνταξίαν ὑμῶν ἐκ το κύκλου σας, ἐκ τῆς σειρᾶς σας, καὶ οὐχί μίαν ἀπλῆν, πτωχὴν κόρην ὡς ἐμὲ, διὰ τὸ ὁποῖον θὰ μετανοήτε ἴσως ἀργότερον.

— Ὁχι, ἀγαπητῆ μου Μαρία. Κατὰλληλοτέραν, εὐφροσυνετέραν καὶ ἀγαθωτέραν ἀπὸ σὲ σύζυγον δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ εὗρω. Ἐγὼ δὲν ἀποβλέπω οὔτε εἰς τὴν κοινωνικὴν θέσιν οὔτε εἰς τὰ πλοῦτη. Καὶ ἐγὼ εἶμαι τίος πτωχῆς ἀλλὰ τιμῆς οἰκογενείας. Ὅσον διὰ πλοῦτη σήμερον, χάρις εἰς σέ, τοιαῦτα ἔχω ἀρρητὰ. Ἀρκαί ὅτι εἶσαι κόρη τιμῆς οἰκογενείας, χρησάτῃ καὶ ἀγαθῇ τὴν καρδίαν. Ἡ ἀπόφασίς μου εἶναι ἀμετακλίτος. Δέξου, σὲ παρακαλῶ, νὰ ἐνώσῃς τὴν τύχην σου μὲ τὴν ἰδοσὴν μου καὶ δὲν θὰ μετανόησῃς· θὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς ὅπως μὲς ἀρμόζει. Ἄφρον θὰ ζητήσω ἐπισήμως τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τὴν μητέρα σου· τώρα δέξου αὐτὰ τὰ μικρὰ δῶρα ὡς ἀρραβῶνα.

Τὴν ἐπαύριον, πρώτην τοῦ νέου ἔτους, ὁ ἰατρός Εὐτυχίδης παρουσιάσθη ἐπισήμως εἰς τὴν μητέρα τῆς Μαρίας καὶ ἐξήτησε τὴν χεῖρα αὐτῆς, μετὰ τινος δὲ ἑβδομάδας, τὰς ἀπόφασως ἐτέλεσε τοὺς γάμους του, παρανομήφου γενομένης τῆς κυρίας Ψ.

Ἡδὴ ὁ ἰατρός Εὐτυχίδης τῇ πραγματικῶς εὐτυχῆς μετὰ τῆς καλῆς συζύγου του Μαρίας καὶ τῶν τριῶν μικρῶν ἀγγελουδίων, τὰ ὅποια ἐξ αὐτῆς ἀπέκτησε.

Εἰς τὸν κ. Καίτη τὴν Ἀργυρίην τῆς Μήλου διὰ τὴν εὐμορφίαν.

Εἰς τὸν κ. Καραγάτση τὸν Μπούσιον Σαρκοτάχτου.

Εἰς τὸν κ. Βουκογιάν τὸ μάσκα τῶν Ἑθνικῶν προνομίων.

Εἰς τὸν κ. Δελιγιαβοσίδη λίγη ποσότης μελάνης διὰ τὸ ἄνω Κεῖται.

Εἰς τὸν κ. τὸν ἄρθρον τῆς Βιοβίης.

Εἰς τὸν κ. Κοσμάδην μερικὴ ἀπόφραξις τοῦ Ἄδ᾽ Πιζάρου.

Εἰς τὸν κ. Σάββα τὸν ἄρθρον.

Καὶ εἰς τὸν κ. λυτὴν τοῦ ἀνετίρω, ἐν ἀgrandissement τοῦ ἰδίου.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ: ΣΤΑΪΝ